

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

**ЗМІЦНЕННЯ МІСЦЕВОЇ ФІНАНСОВОЇ
ІНІЦІАТИВИ (ЗМФІ-II) ВПРОВАДЖЕННЯ**

**ЩОМІСЯЧНИЙ МОНІТОРИНГ
ОСНОВНИХ ІНДИКАТОРІВ
БЮДЖЕТНОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ
СТАНОМ НА 01.01.2015**

«Моніторинг основних індикаторів бюджетної системи України» є щомісячним виданням, підготовленим за даними офіційної статистики. Він містить стислий аналіз та підбірку графіків і діаграм, які ілюструють основні зміни, що відбуваються у бюджетній системі України.

Цей продукт підготовлено за підтримки Американського народу, наданої через Агентство США з міжнародного розвитку. Зміст продукту є відповідальністю Інституту бюджету та соціально-економічних досліджень (ІБСЕД) і не обов'язково збігається з поглядами USAID або уряду США.

Зміст

Моніторинг виконання Зведеного, Державного і місцевих бюджетів України	4
Доходи державного бюджету.....	7
Доходи місцевих бюджетів	11
Дефіцит державного бюджету	15
Видатки зведеного бюджету	18
Видатки державного бюджету	20
Видатки місцевих бюджетів	30

Моніторинг виконання Зведеного, Державного і місцевих бюджетів України

- **Виконання доходів Зведеного бюджету України** у 2014 році склало 455,9 млрд грн, що на 13,2 млрд грн, або на 3,0 %, більше аналогічного показника попереднього року. За місяць надійшло 47,7 млрд грн, що більше за надходження грудня 2013 року на 7,1 млрд грн, або на 17,6 %.

- **До державного бюджету** за вказаний період надійшло 354,8 млрд грн, що на 15,7 млрд грн, або на 4,6 %, більше аналогічного показника попереднього року. У грудні 2014 року загальний обсяг доходів державного бюджету склав 37,7 млрд грн, що на 7,3 млрд грн, або на 24,2 %, більше, ніж у грудні 2013 року.

Річний план (з урахуванням змін) не виконано на 21,0 млрд грн, або на 5,6 %. План не виконано практично за усіма основними податковими джерелами надходжень. Зокрема, податок на доходи фізичних осіб не виконано на 1,5 млрд грн, або на 10,9 %; податок на додану вартість – на 10,9 млрд грн, або на 7,3 %, акцизний податок з вироблених в Україні товарів – на 3,8 млрд грн, або на 12,0 %; ввізне мито – на 3,2 млрд грн, або на 20,7 %; платежі за користування надрами – на 2,2 млрд грн, або на 10,7 %. Найменший рівень невиконання за наслідками року було зафіксовано щодо податку на прибуток підприємств, який недобрав 0,3 млрд грн, або всього 0,9 %. Єдиним вагомим джерелом надходжень, за яким було зафіксовано перевиконання річного планового показника, став акцизний податок із ввезених на територію України товарів, якого надійшло на 3,8 млрд грн, або на 30,0 %, більше, ніж попереднього року.

- **Видатки зведеного бюджету** за 2014 рік становили 523,0 млрд грн, що на 3,4 %, або на 17,2 млрд грн, більше за відповідний показник 2013 року. За грудень 2014 року видатки склались у сумі 64,7 млрд грн, що на 4,5 %, або на 2,8 млрд грн, більше, ніж у грудні 2013 року.

Порівняно з аналогічним показником 2013 року відбулося збільшення обсягів видатків зведеного бюджету тільки за трьома статтями функціональної класифікації видатків.

Найбільше зросли видатки на житлово-комунальне господарство (порівняно з груднем 2013 року – в 10,6 раза). Вони досягли 3,0 млрд грн (це пов'язано з проведенням субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на погашення заборгованості з різниці в тарифах). Значно збільшилися видатки на оборону – у 2,5 раза. Було підвищено видатки на громадський порядок, безпеку та судову владу – на 37,2 %. У складі видатків на загальнодержавні функції в 2 раза зросли видатки на обслуговування боргу.

Зменшилися видатки на економічну діяльність (на 56,5 %), охорону навколишнього природного середовища (50,8 %), духовний та фізичний розвиток (24,7 %), загальнодержавні функції (17,2 %), соціальний захист та соціальне забезпечення (9,4 %), охорону здоров'я (8,5 %) та освіту (5,7 %).

- **Видатки Державного бюджету України** за 2014 рік виконано у сумі 430,1 млрд грн, що на 6,6 % більше показника минулого року. У грудні 2014 року видатки становили 51,8 млрд грн, що на 5,2 % більше, ніж аналогічний показник 2013 року.

За статтями видатків у розрізі **функціональної класифікації** порівняно з груднем 2013 року спостерігалися такі зміни:

- видатки на загальнодержавні функції збільшилися на 51,6 % та становили 7,7 млрд грн, у тому числі видатки на обслуговування боргу зросли у 2,3 раза і склали 5,8 млрд грн;
- видатки на оборону збільшилися в 2,5 раза та склали 6,5 млрд грн;

- видатки на громадський порядок, безпеку та судову владу збільшилися на 37,3 % та становили 7,8 млрд грн;
- видатки на економічну діяльність зменшилися на 67,0 % та склали майже 2,1 млрд грн;
- видатки на охорону навколишнього природного середовища зменшилися на 54,3 % та склали 493,8 млн грн;
- видатки на житлово-комунальне господарство зменшилися на 14,3 % та склали 38,1 млн грн;
- видатки на охорону здоров'я зменшилися на 12,7 % та склали 2,7 млрд грн;
- видатки на духовний та фізичний розвиток зменшилися на 40,3 % та склали 603,1 млн грн;
- видатки на освіту зменшилися на 10,9 % та склали 3,3 млрд грн;
- видатки на соціальний захист та соціальне забезпечення зменшилися на 9,2 %, їх обсяг становив 7,0 млрд грн.

З метою покриття дефіциту Пенсійного фонду для виплати пенсій за рахунок коштів державного бюджету було перераховано майже 1,0 млрд грн, що в 1,9 раза, або на 0,9 млрд грн, менше, ніж за відповідний період минулого року.

- Надходження до державного бюджету **від повернення кредитів** за останній місяць 2014 року склали 36,0 млн грн, урахувавши надходження до загального фонду державного бюджету обсягом 12,1 млн грн.

За грудень 2014 року з державного бюджету було **надано кредитів** загальним обсягом 1,9 млрд грн, або майже удвічі більше, ніж у відповідному періоді 2013 року.

- У грудні поточного року спостерігався **дефіцит** державного бюджету у розмірі 15,8 млрд грн.

У грудні 2014 року **погашення основної суми боргу державного бюджету** становило майже 30,0 млрд грн. Погашення внутрішнього боргу дорівнює 7,3 млрд грн, зовнішнього боргу – 22,6 млрд грн. **Державні запозичення** на фінансування **державного бюджету** були здійснені в обсязі 61,3 млрд грн, у тому числі до загального фонду – 57,8 млрд грн. На внутрішньому ринку було залучено 50,5 млрд грн, від зовнішніх джерел надійшло до спеціального фонду запозичень на фінансування спільних з міжнародними фінансовими організаціями проектів розвитку на суму 262,8 млн грн. Крім того, за січень – грудень було додатково здійснено випуск облігацій внутрішньої державної позики:

- на збільшення статутного капіталу НАК «Нафтогаз України» – 96,6 млрд грн;
- на субвенцію з державного бюджету місцевим бюджетам для компенсації різниці в тарифах – 11,1 млрд грн;
- на збільшення статутних капіталів ПАТ «Державний ощадний банк України» та ПАТ «Державний експортно-імпортний банк України» – 16,6 млрд грн;
- на надання кредиту Фонду гарантування вкладів фізичних осіб – 10,1 млрд грн;
- для оформлення відшкодувань податку на додану вартість, задекларованих до відшкодування до 1 січня 2014 року – 6,9 млрд грн.
- Від **приватизації державного майна** за грудень 2014 року надійшло до державного бюджету 406,1 млн грн, або майже 100 % від річного плану.
- **Загальний обсяг надходжень до місцевих бюджетів (без урахування міжбюджетних трансфертів)** за 2014 рік становив 101,1 млрд грн, що на 3,9 % менше за аналогічний показник 2013 року.

За грудень 2014 року ці надходження становили 9,9 млрд грн, що на 3,0 % менше, ніж у попередньому році. Понад 83,6 % усіх доходів (8,3 млрд грн) становили податкові надходження. Традиційно найбільшим джерелом доходів місцевих бюджетів був податок на доходи фізичних осіб. Його надходження за грудень склали 6,7 млрд грн. Місцеві податки і збори надійшли у сумі 425,0 млн грн.

У регіональному розрізі найбільший темп приросту доходів спостерігався у Рівненській області, де він склав 28,9 %. Зменшення показників було зафіксовано у двох регіонах – Донецькій та Луганській областях (–40,6 % та –45,5 % відповідно).

- **Обсяги видатків місцевих бюджетів (без урахування міжбюджетних трансфертів)** у 2014 році становили 223,5 млрд грн, що на 2,4 % більше за відповідний показник 2013 року.

У грудні 2014 року видатки зменшилися на 4,2 % щодо показника грудня минулого року та становили 26,4 млрд грн. Найбільше видатків місцевих бюджетів спрямовувалося на освіту, охорону здоров'я, соціальний захист та соціальне забезпечення. У грудні 2014 року їх обсяги становили, відповідно, 8,7 млрд грн (або 33,1 % усіх видатків місцевих бюджетів), 5,8 млрд грн (або 21,9 %) та 5,2 млрд грн (або 19,5 %).

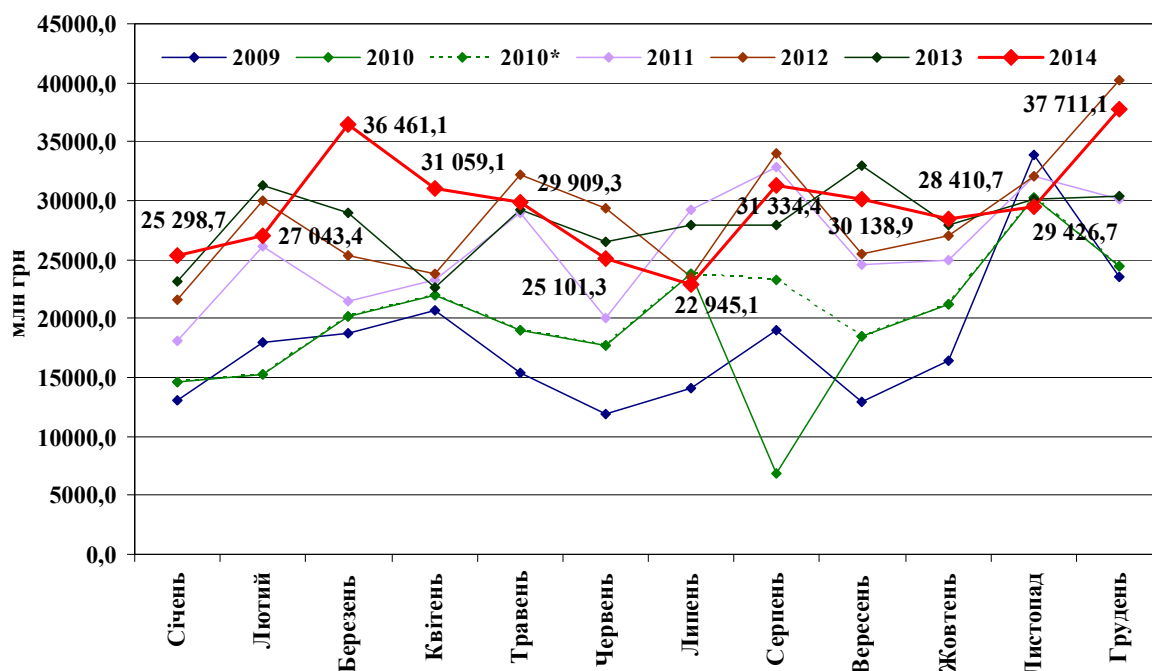
У регіональному розрізі найбільший темп приросту спостерігався в Рівненській області, де обсяг видатків збільшився на 23,9 % щодо відповідного показника 2013 року. Водночас у трьох регіонах відбулося зменшення обсягів видатків – у Кіровоградській, Донецькій та Луганській областях скорочення склало 2,2 %, 44,7 % та 46,5 % відповідно.

Показники за 2014 рік не є повністю зіставними з аналогічними показниками відповідного періоду 2013 року, оскільки починаючи з 01.05.2014 року відсутня офіційна звітність по АР Крим та м. Севастополь.

Доходи державного бюджету

Графік 1

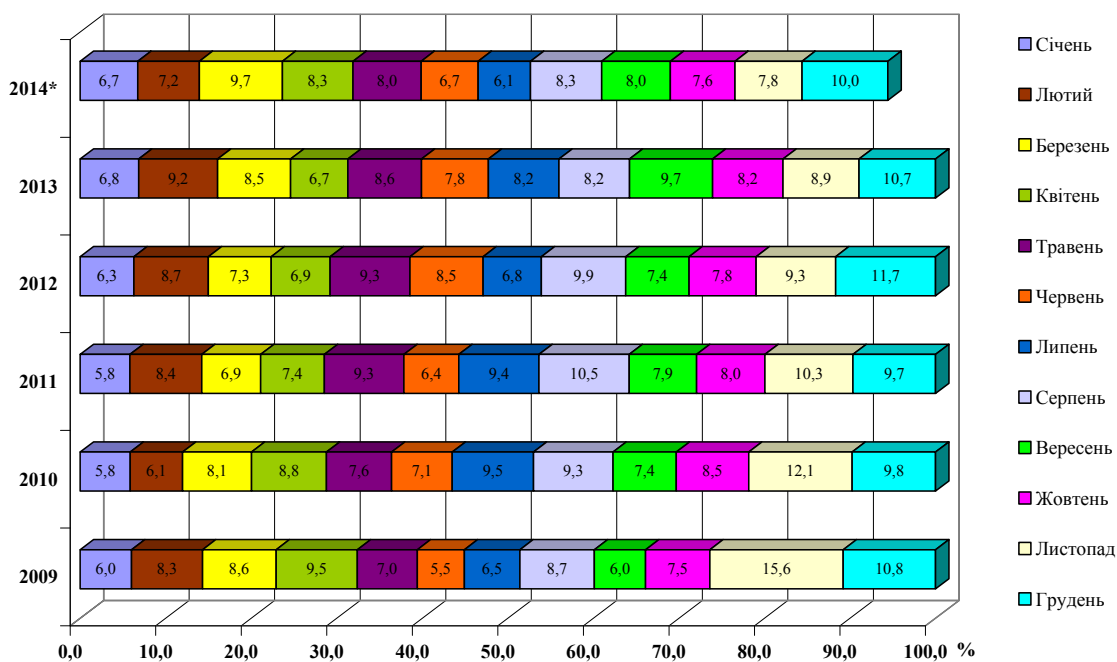
**Динаміка щомісячних надходжень до державного бюджету
(без урахування міжбюджетних трансфертів)
у 2009–2014 роках**

*без урахування суми заборгованості з відшкодування ПДВ в обсязі 16,4 млрд грн.

Діаграма 1

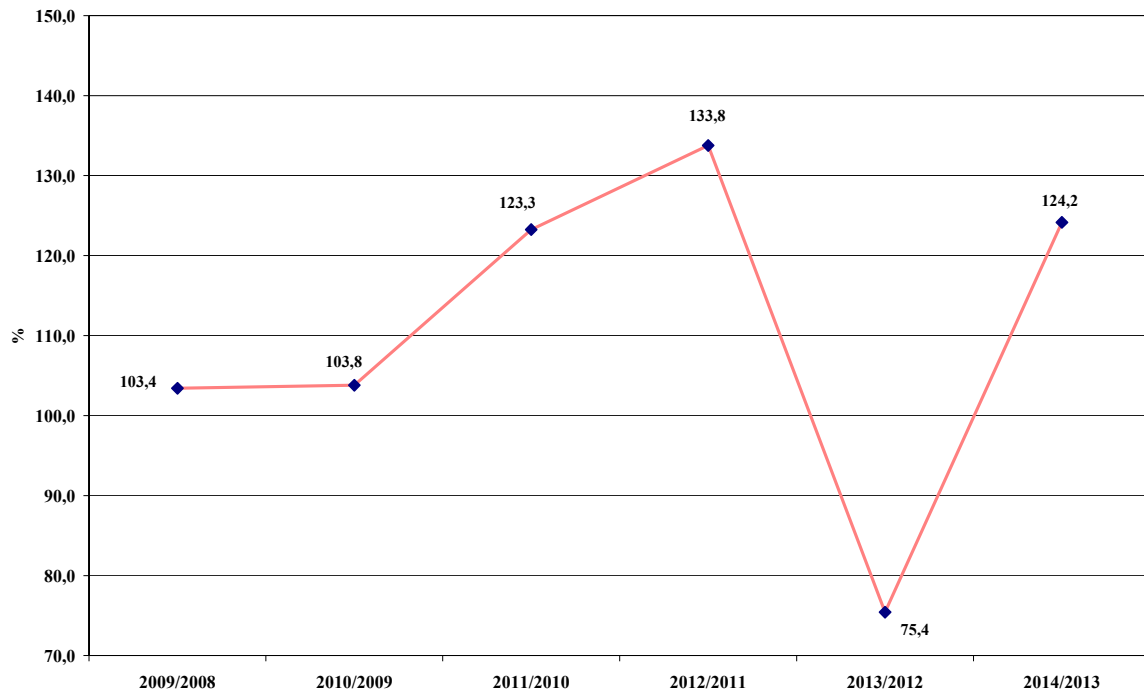
**Динаміка часток щомісячних надходжень до державного
бюджету у річному обсязі за 2009–2014 роки**

* Частка доходів визначена щодо планового показника, передбаченого на рік

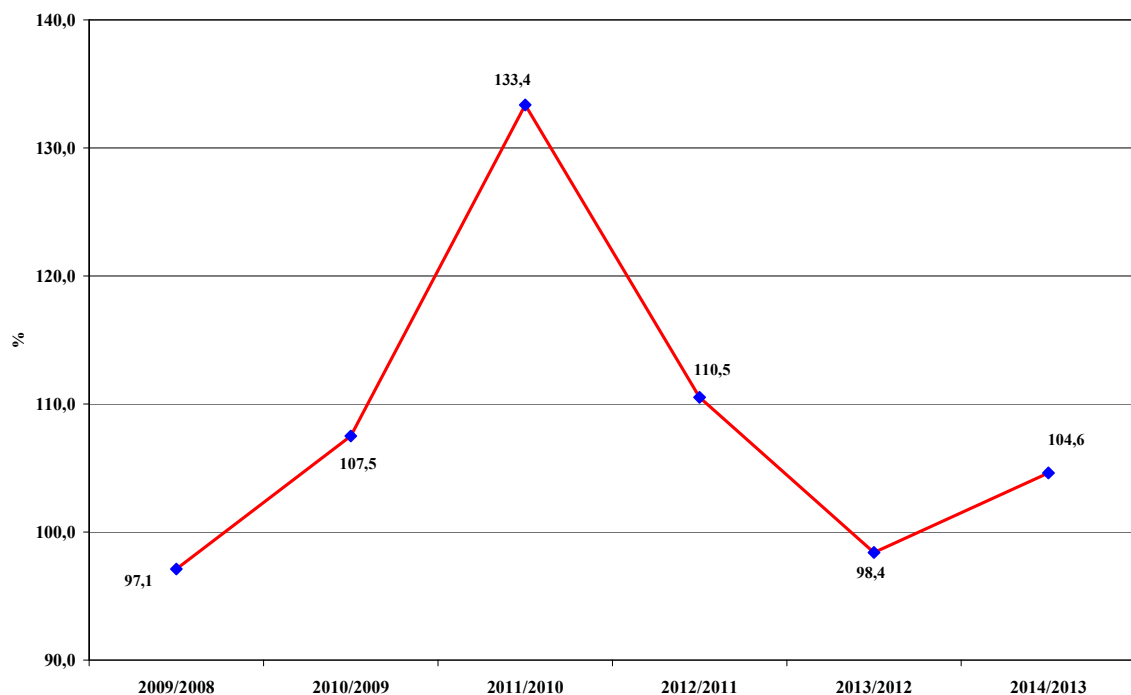
Графік 2

Динаміка темпу зростання доходів державного бюджету за грудень 2009–2014 років

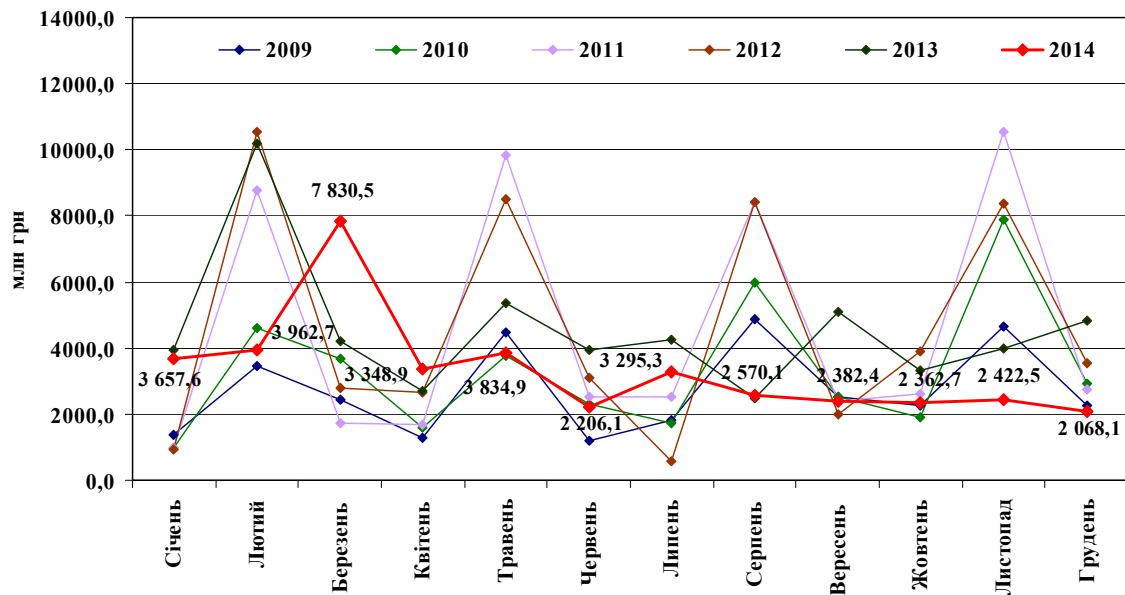
Графік 3

Динаміка темпу зростання доходів державного бюджету за січень – грудень 2009–2014 років

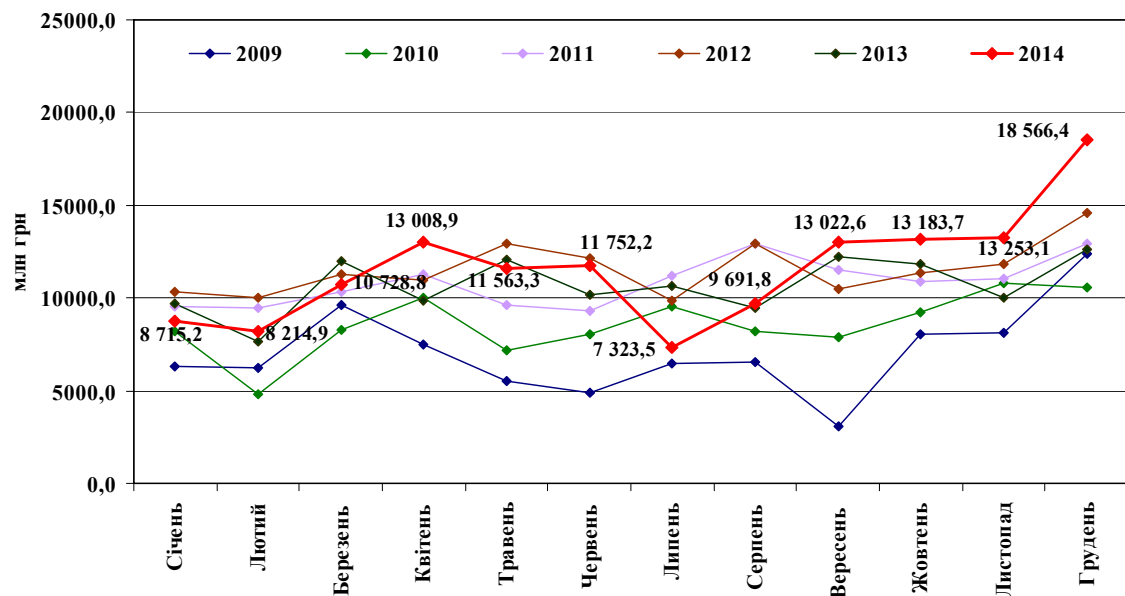
Графік 4

Динаміка щомісячних надходжень податку на прибуток до державного бюджету у 2009–2014 роках

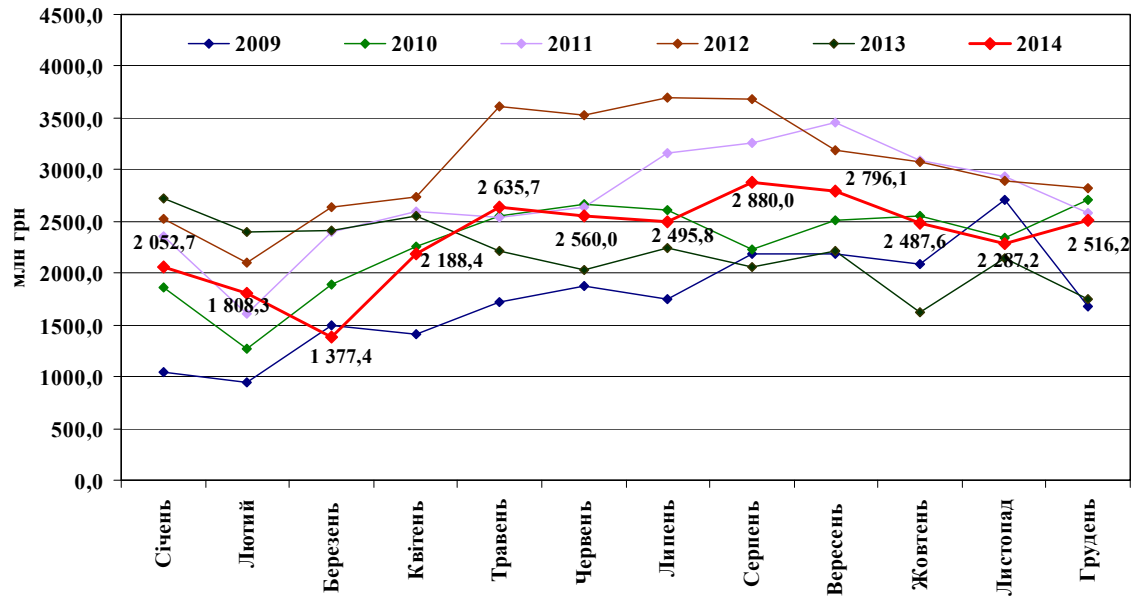
Графік 5

Динаміка щомісячних надходжень податку на додану вартість до державного бюджету у 2009–2014 роках

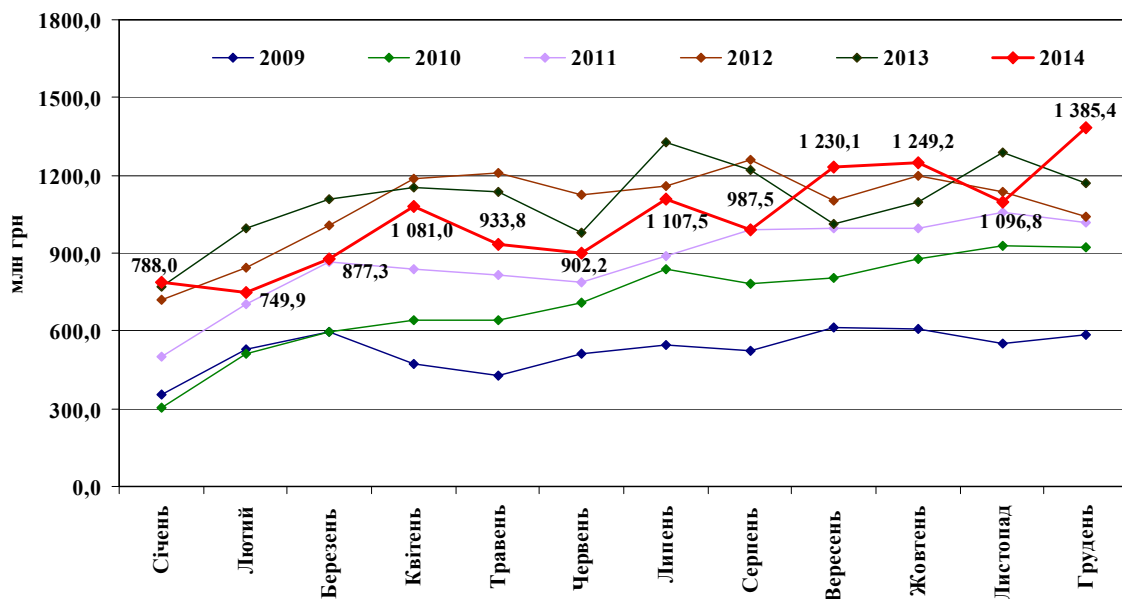
Графік 6

Динаміка щомісячних надходжень акцизного податку з вироблених в Україні підакцизних товарів (продукції) до державного бюджету у 2009–2014 роках

Графік 7

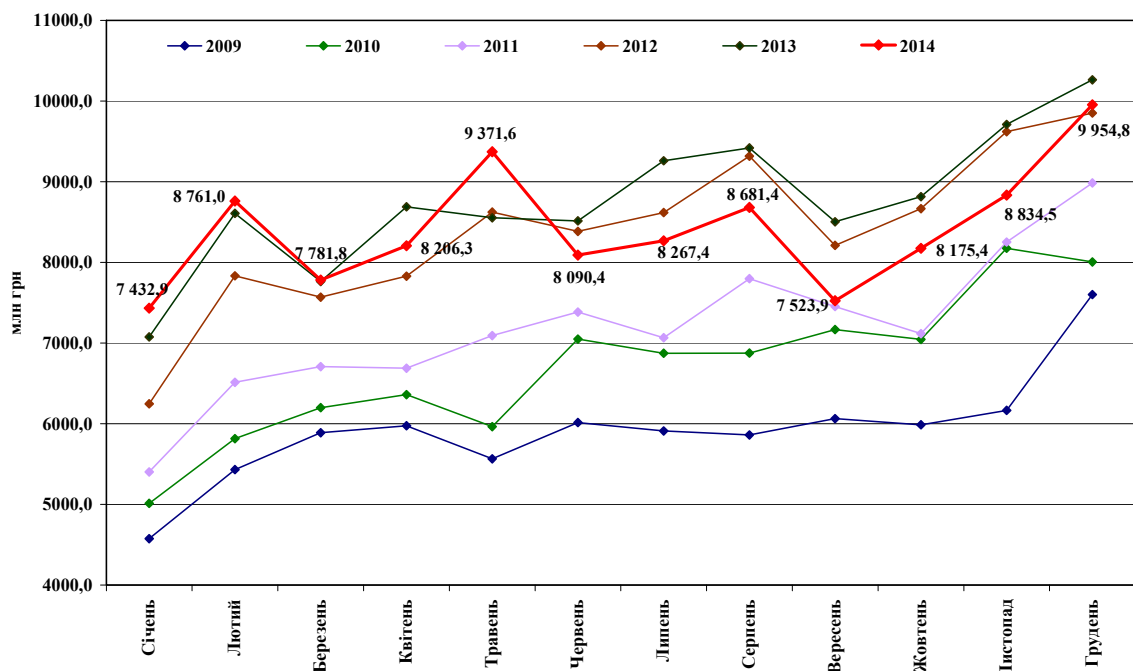
Динаміка щомісячних надходжень ввізного мита до державного бюджету у 2009–2014 роках

Доходи місцевих бюджетів

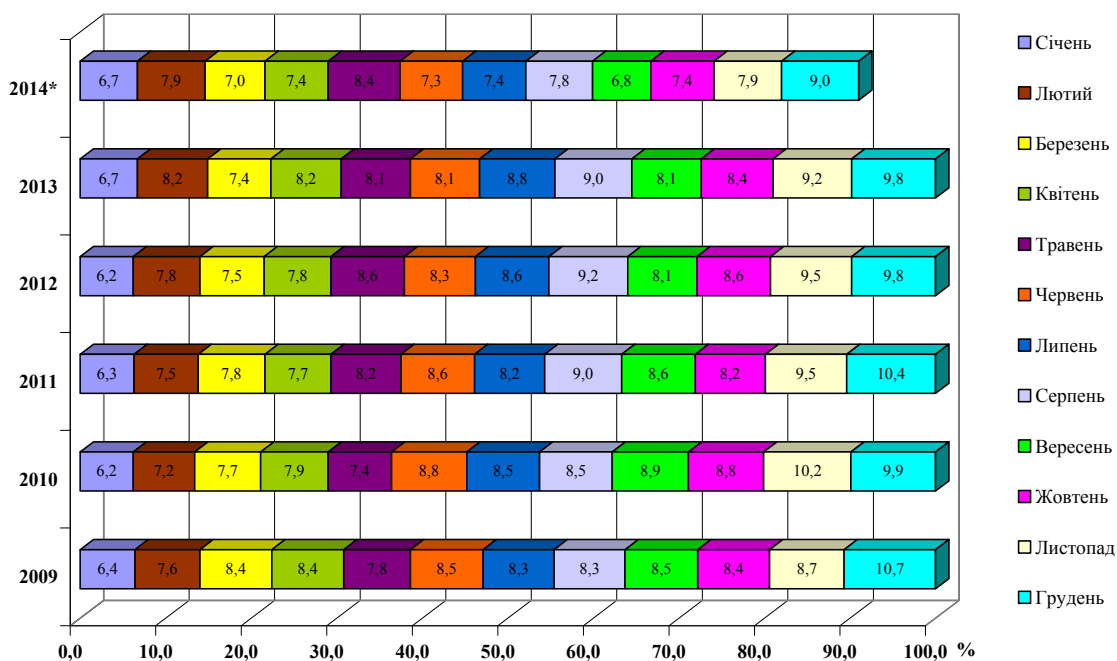
Графік 8

**Динаміка щомісячних доходів місцевих бюджетів
(без урахування міжбюджетних трансфертів)
у 2009–2014 роках**

Діаграма 2

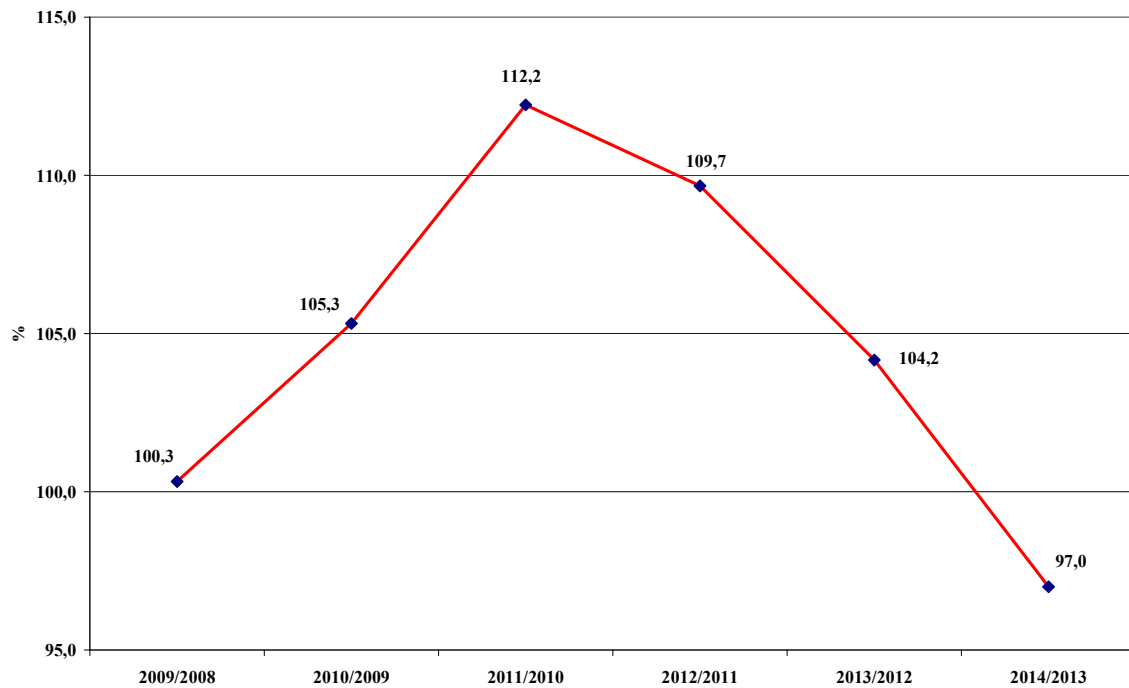
**Динаміка часток щомісячних доходів місцевих бюджетів у
річному обсязі за 2009–2014 роки**

* Частка доходів визначена щодо показника, передбаченого на рік

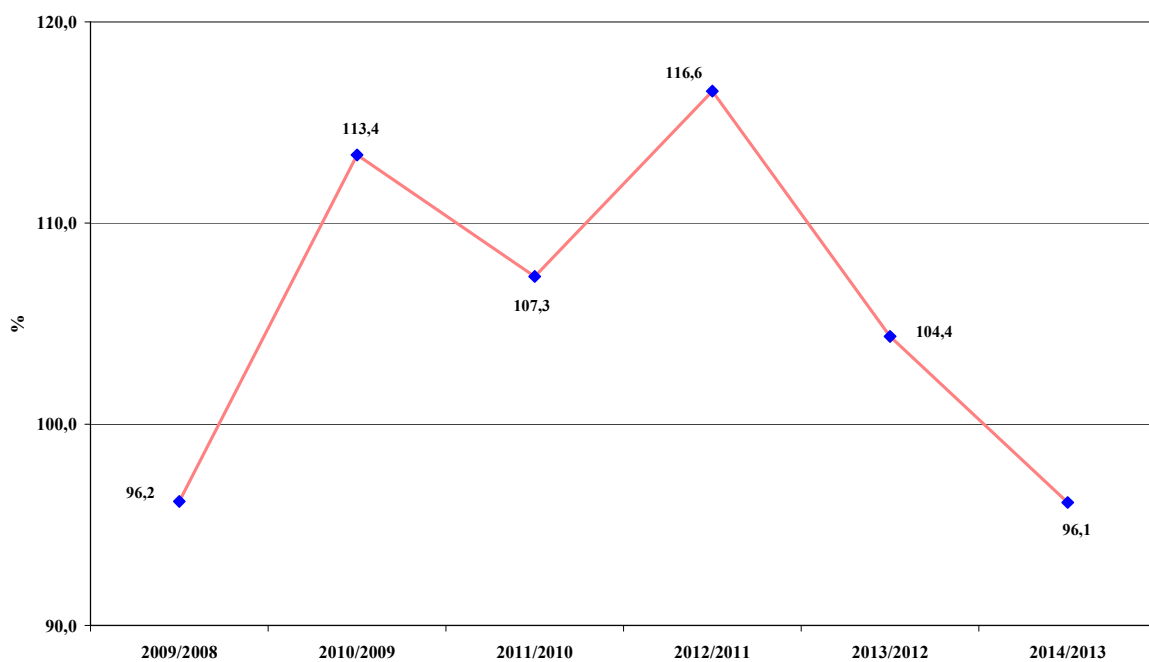
Графік 9

Динаміка темпу зростання доходів місцевих бюджетів за грудень 2009–2014 років

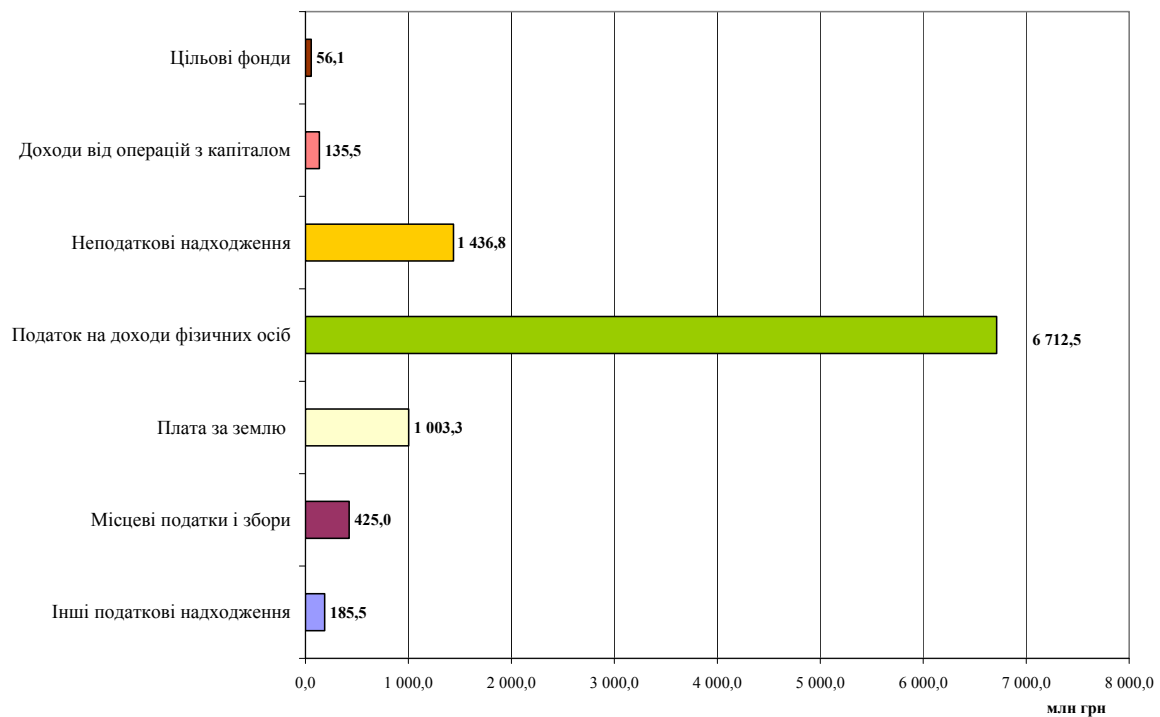
Графік 10

Динаміка темпу зростання доходів місцевих бюджетів за січень – грудень 2009–2014 років

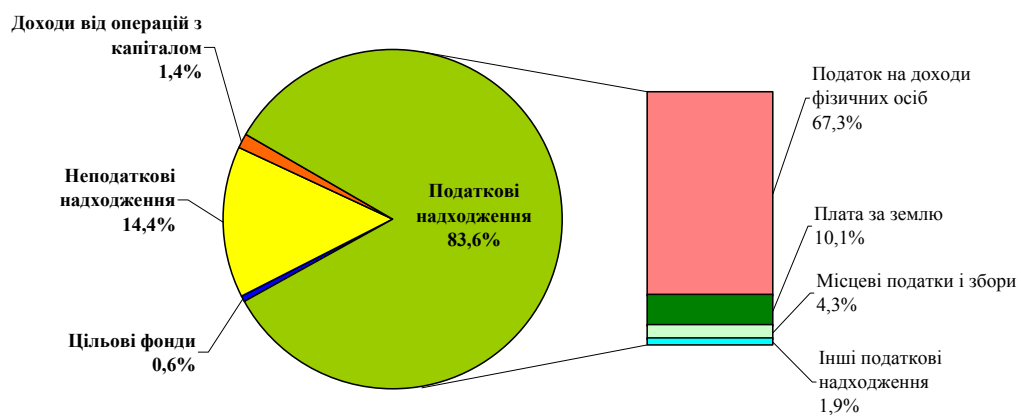
Діаграма 3

Доходи місцевих бюджетів за грудень 2014 року

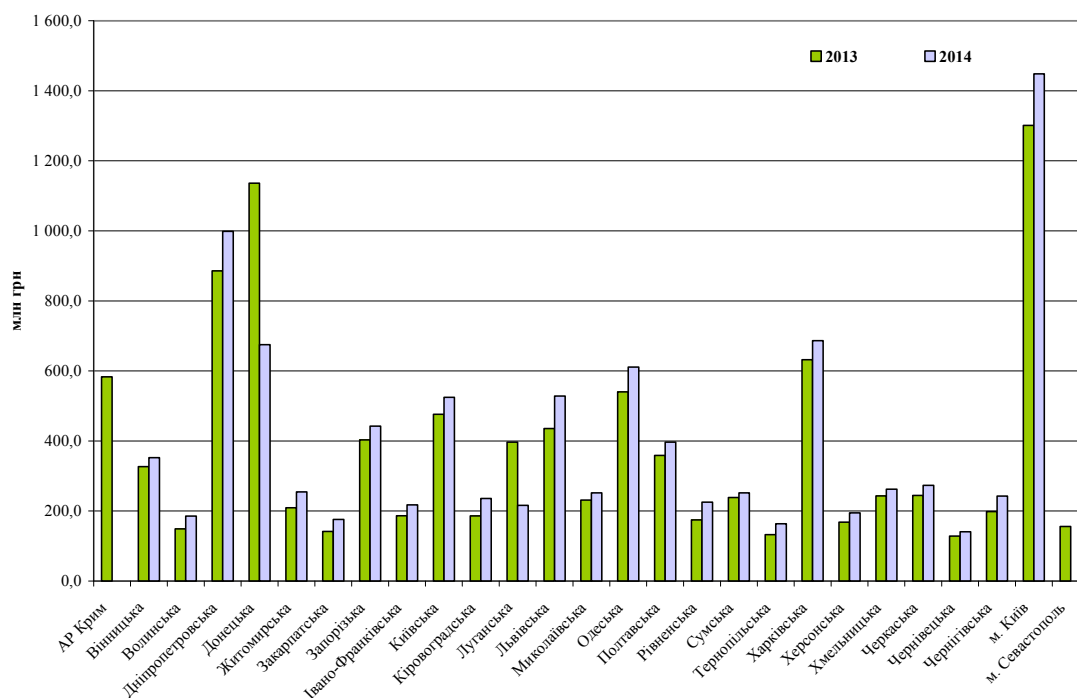
Діаграма 4

Структура доходів місцевих бюджетів за грудень 2014 року

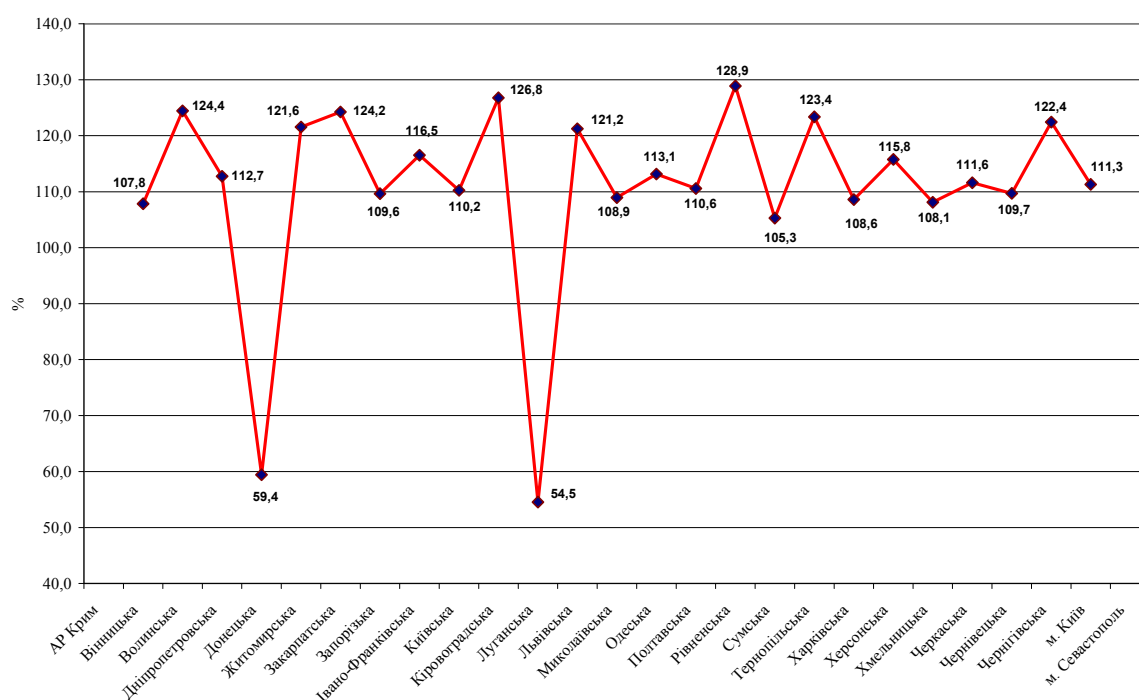
Діаграма 5

Регіональний розподіл доходів місцевих бюджетів за грудень 2013–2014 років

Графік 11

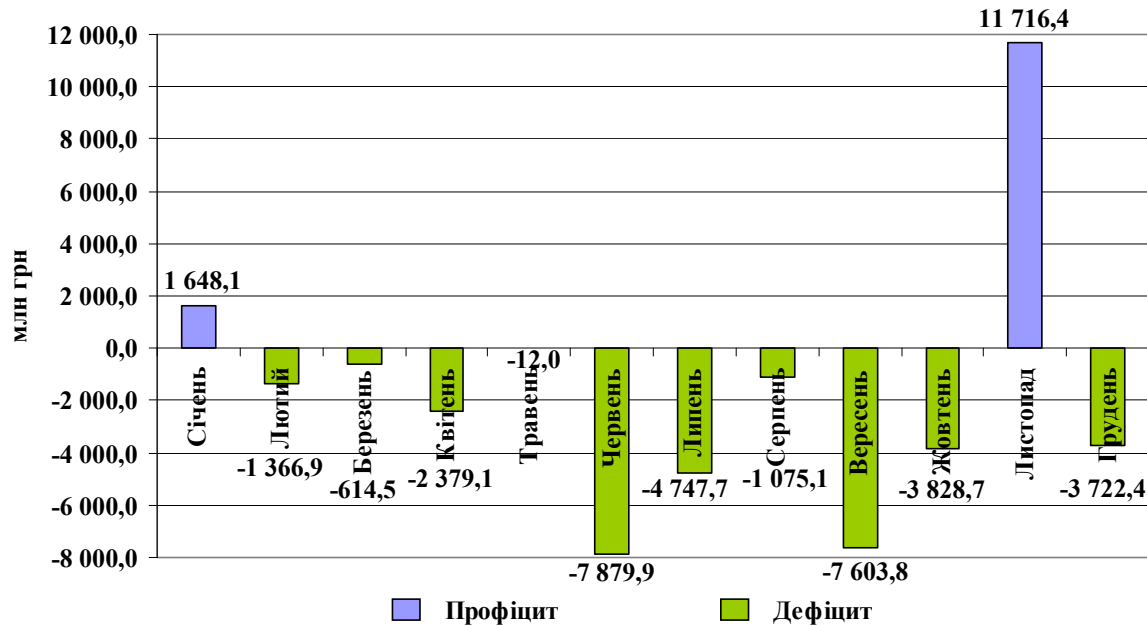
Темпи зростання доходів місцевих бюджетів у розрізі регіонів за грудень 2014 року (щодо відповідного показника попереднього року)

Дефіцит державного бюджету

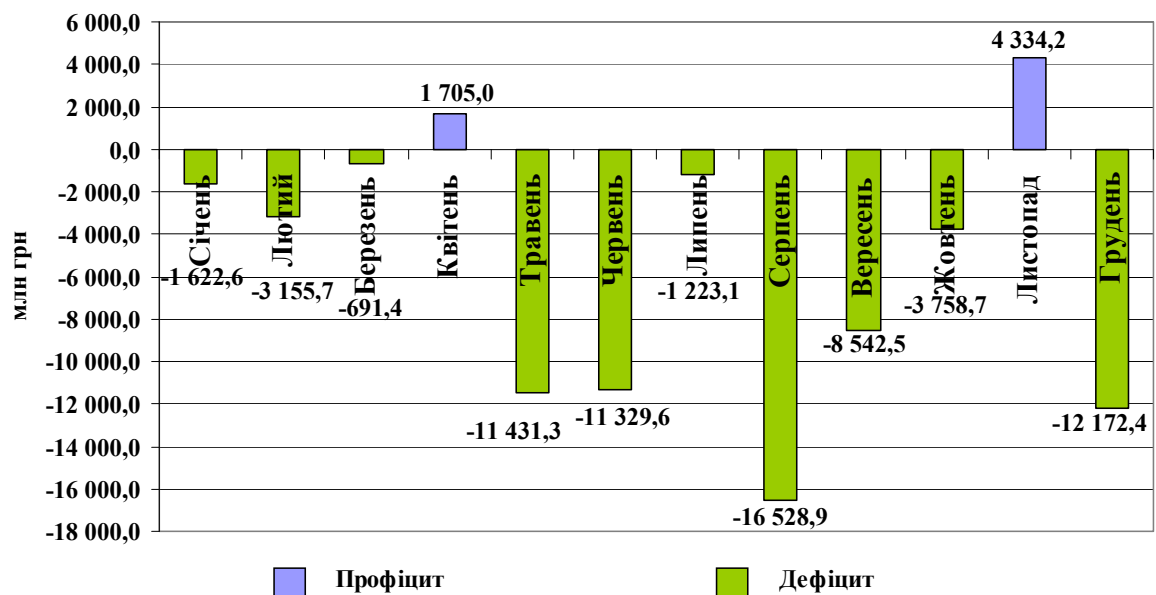
Діаграма 6

Щомісячна динаміка дефіциту / профіциту державного бюджету за 2009 рік

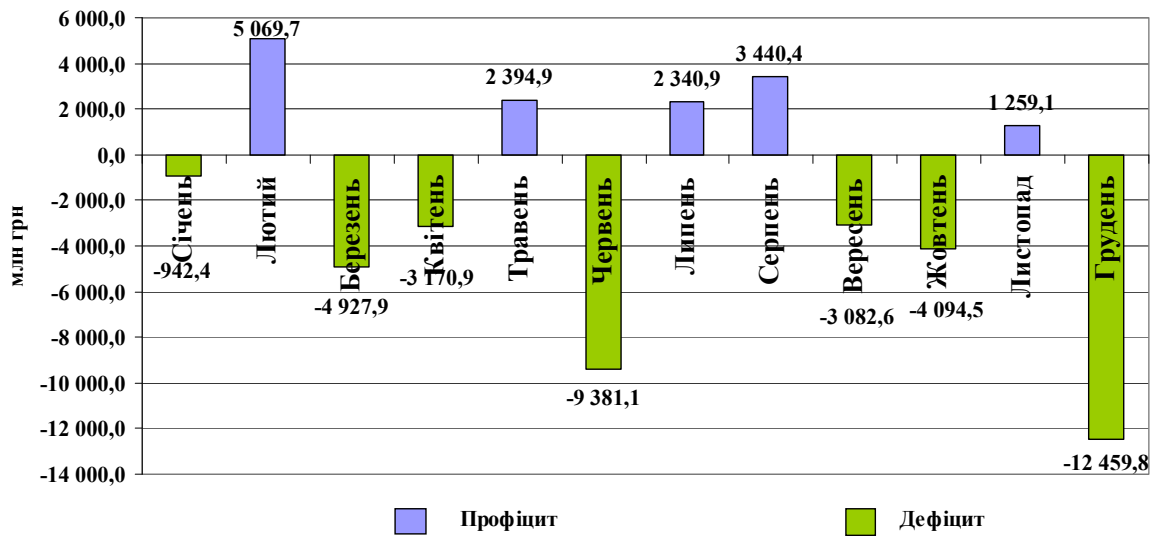
Діаграма 7

Щомісячна динаміка дефіциту / профіциту державного бюджету за 2010 рік

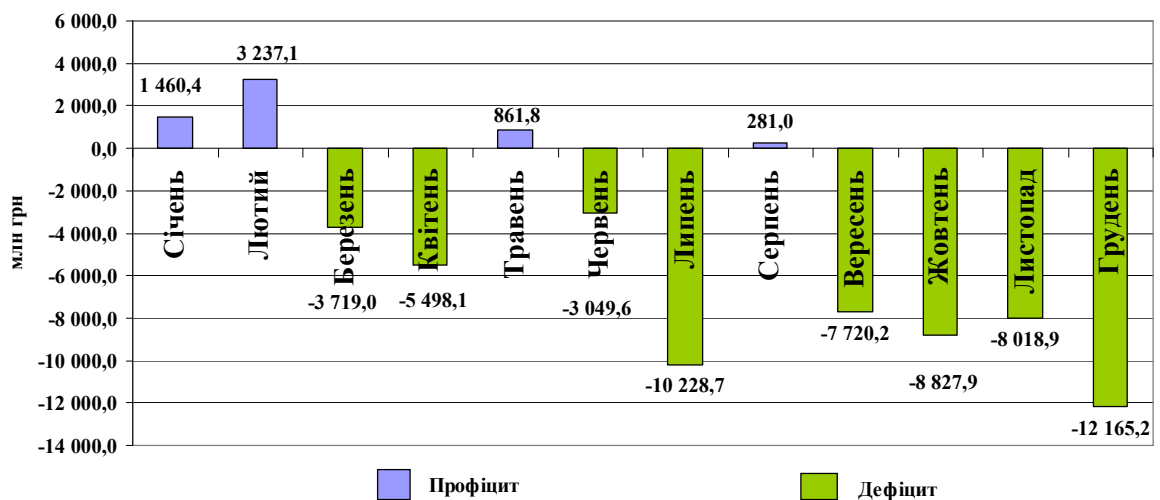
Діаграма 8

Щомісячна динаміка дефіциту / профіциту державного бюджету за 2011 рік

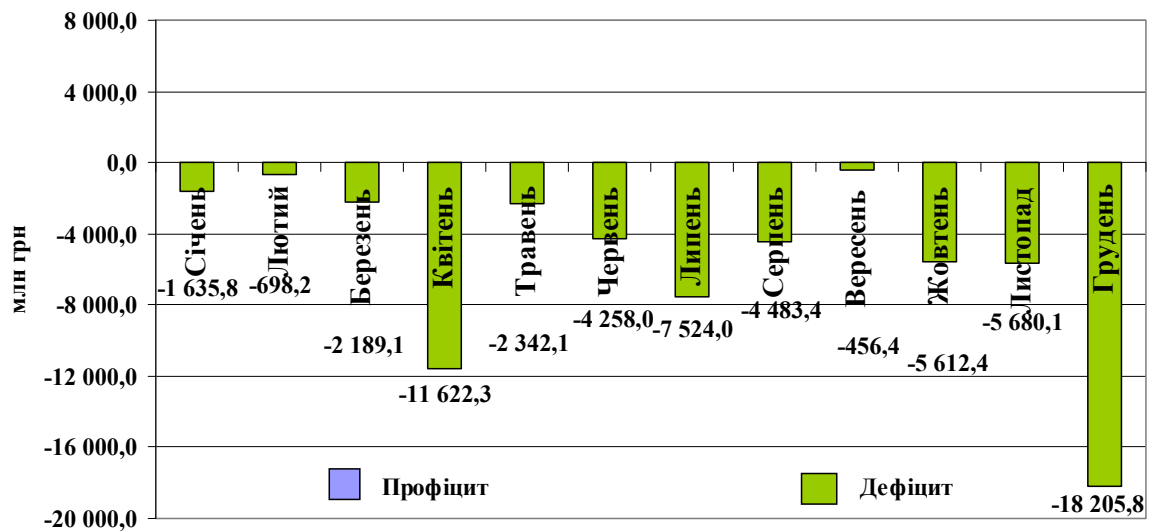
Діаграма 9

Щомісячна динаміка дефіциту / профіциту державного бюджету за 2012 рік

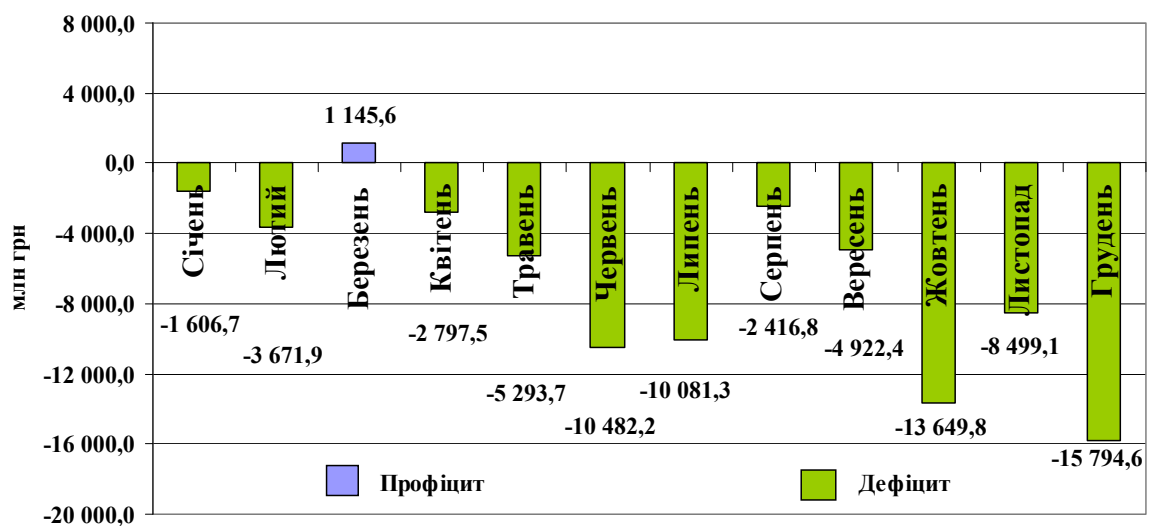
Діаграма 10

Щомісячна динаміка дефіциту / профіциту державного бюджету за 2013 рік

Діаграма 11

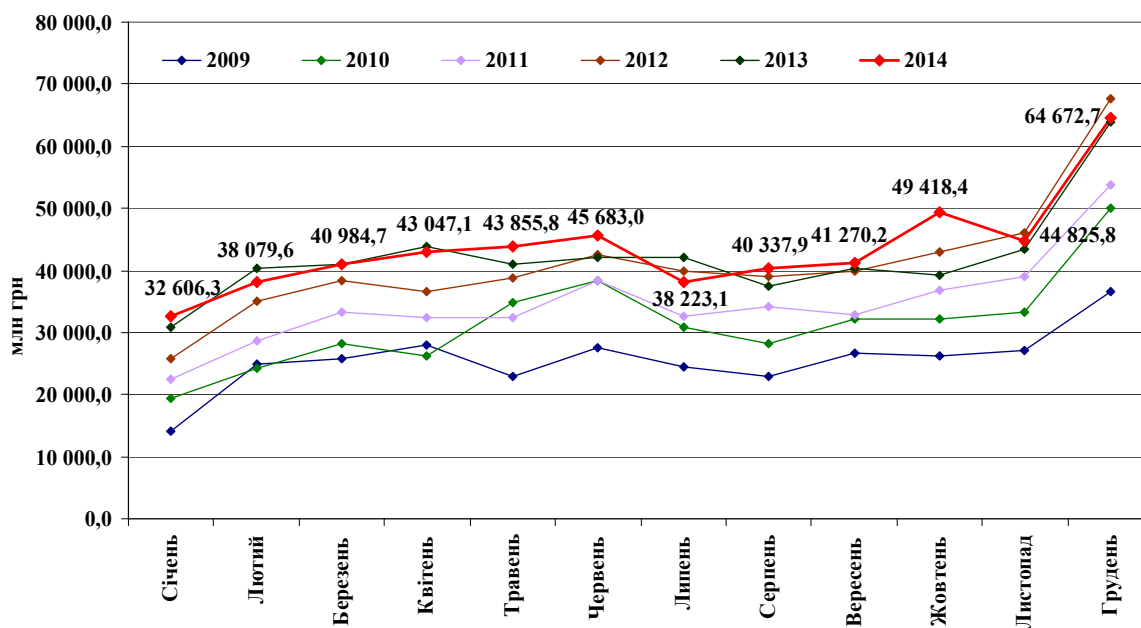
Щомісячна динаміка дефіциту / профіциту державного бюджету за 2014 рік

Видатки зведеного бюджету

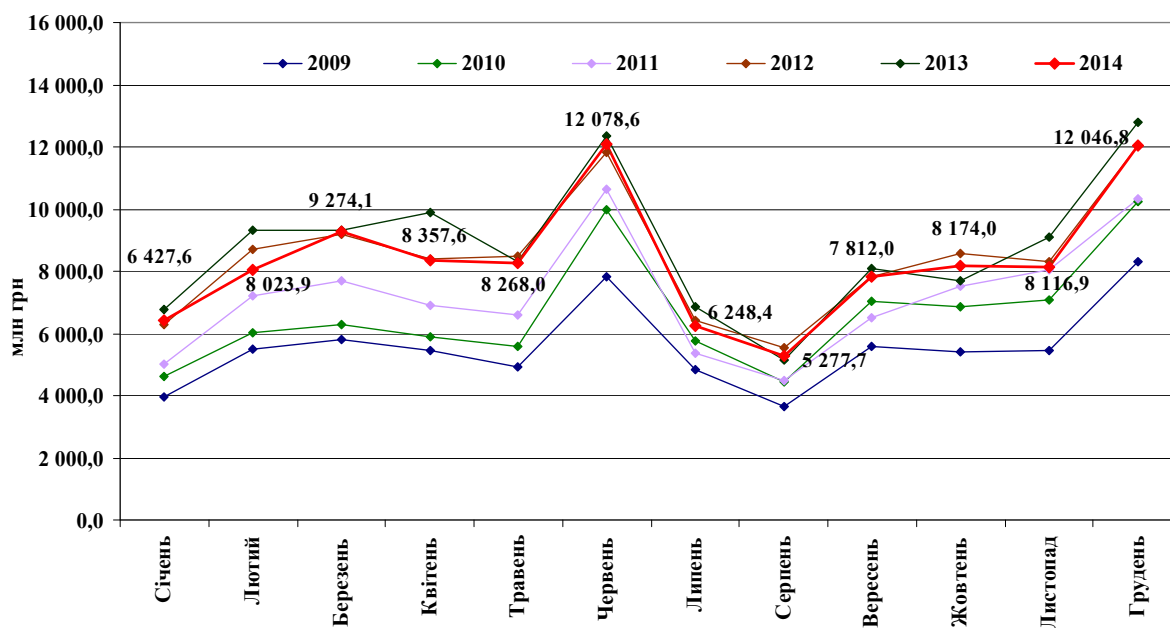
Графік 12

Динаміка щомісячних видатків зведеного бюджету
за 2009–2014 роки

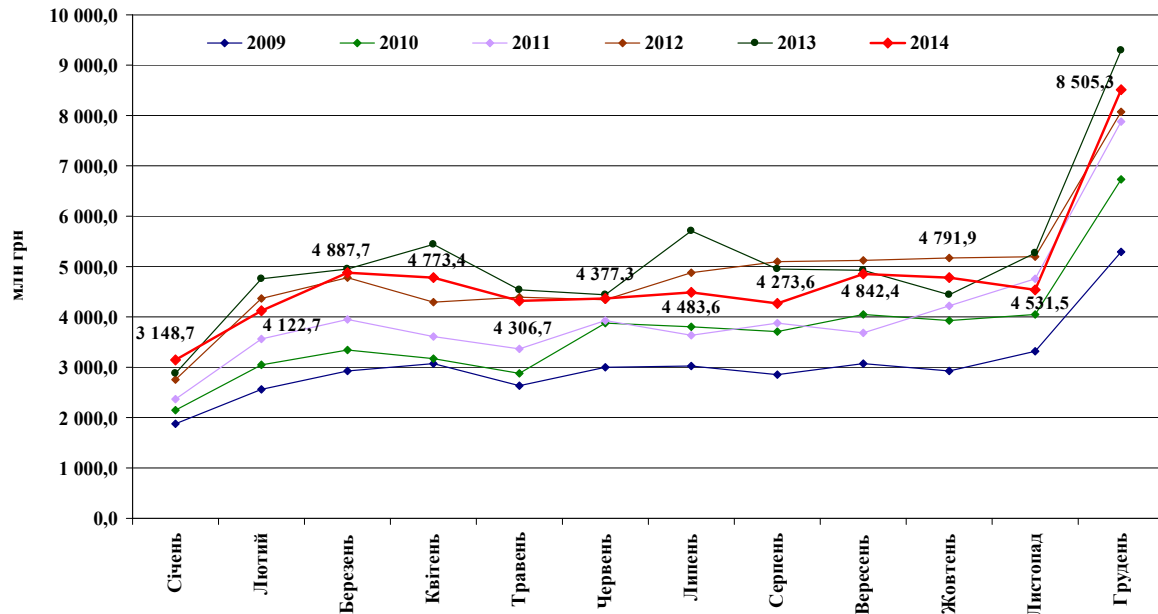
Графік 13

Динаміка щомісячних видатків зведеного бюджету на освіту
за 2009–2014 роки

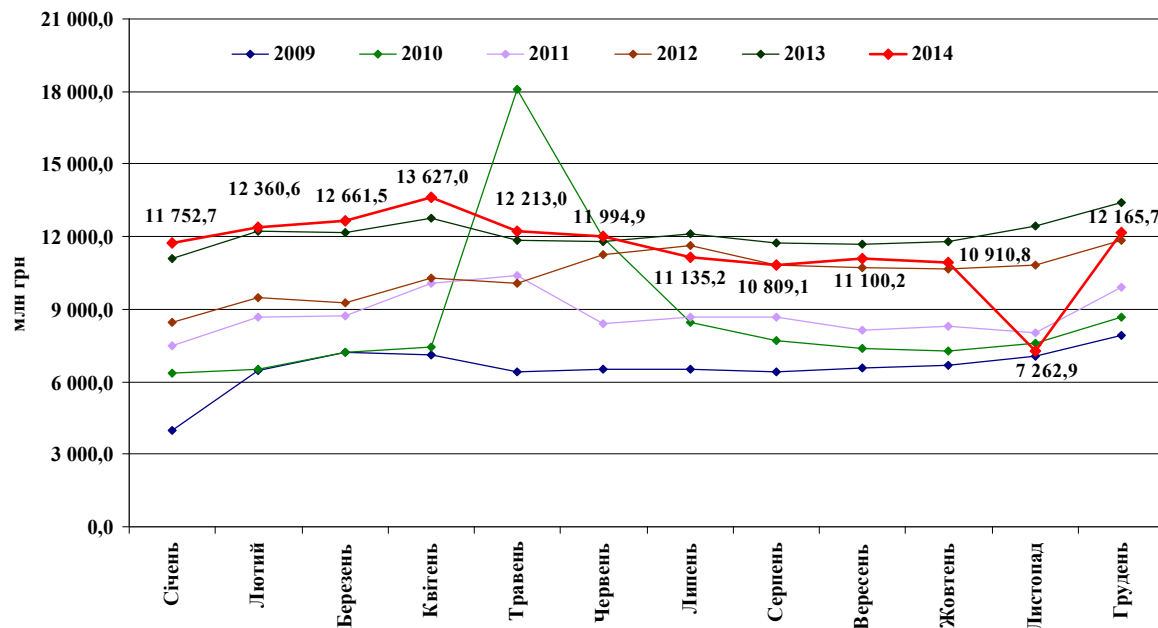
Графік 14

Динаміка щомісячних видатків зведеного бюджету на охорону здоров'я за 2009–2014 роки

Графік 15

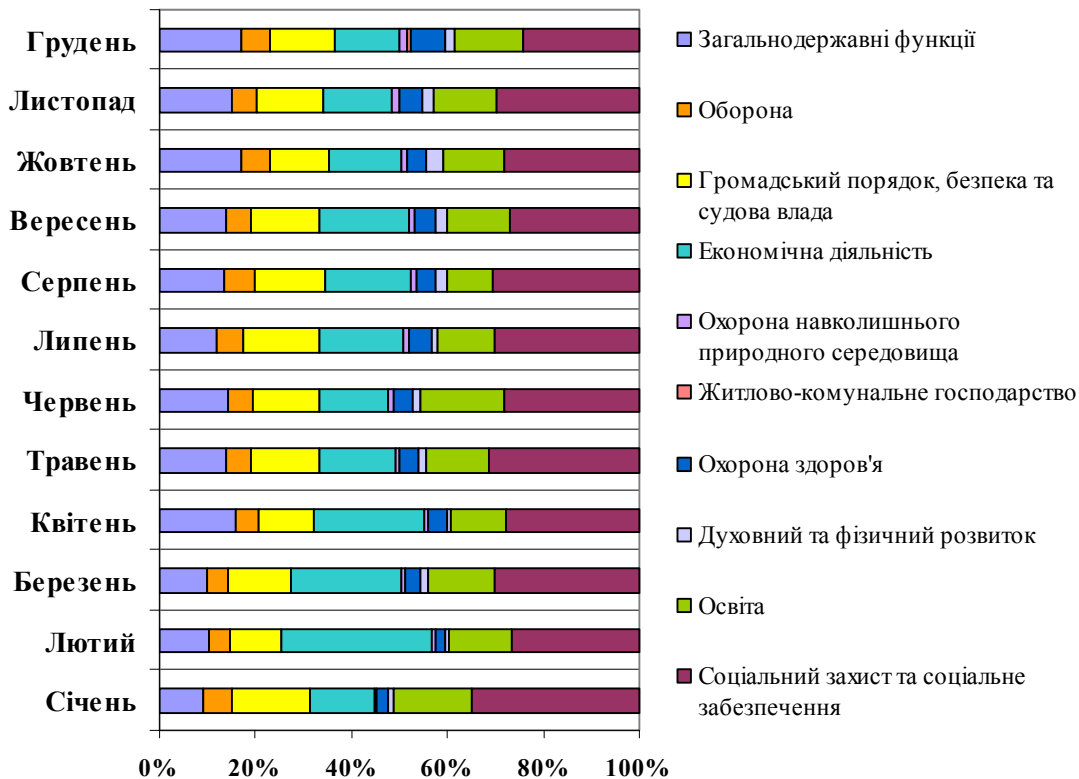
Динаміка щомісячних видатків зведеного бюджету на соціальний захист та соціальне забезпечення за 2009–2014 роки

Видатки державного бюджету

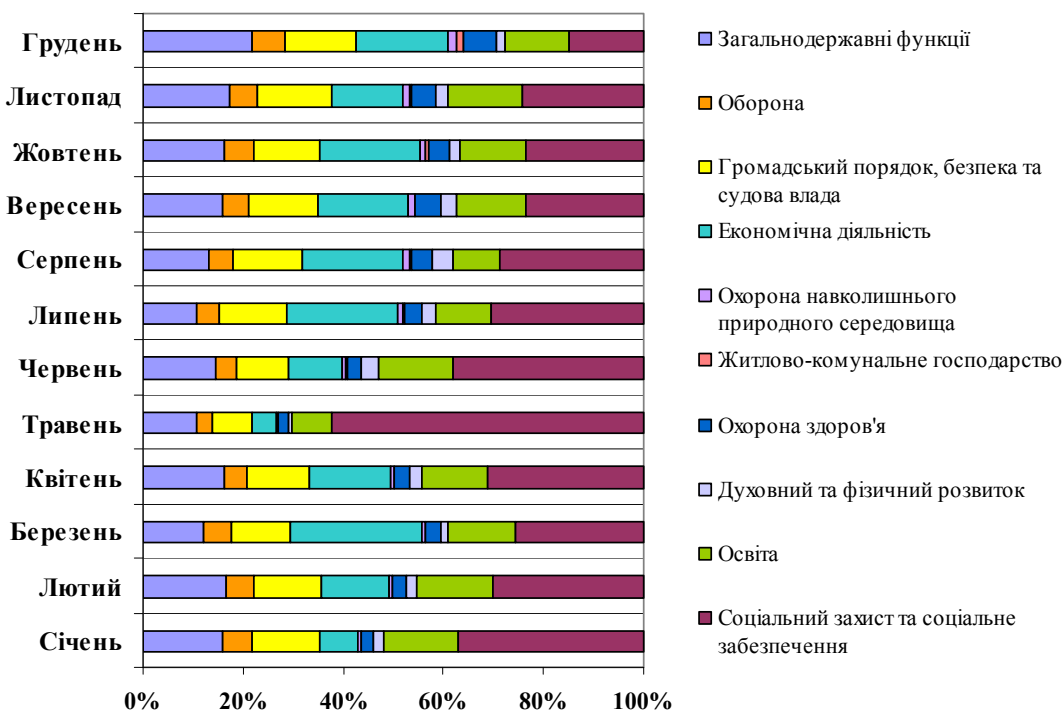
Діаграма 12

Структура видатків державного бюджету у розрізі функціональної класифікації за 2009 рік

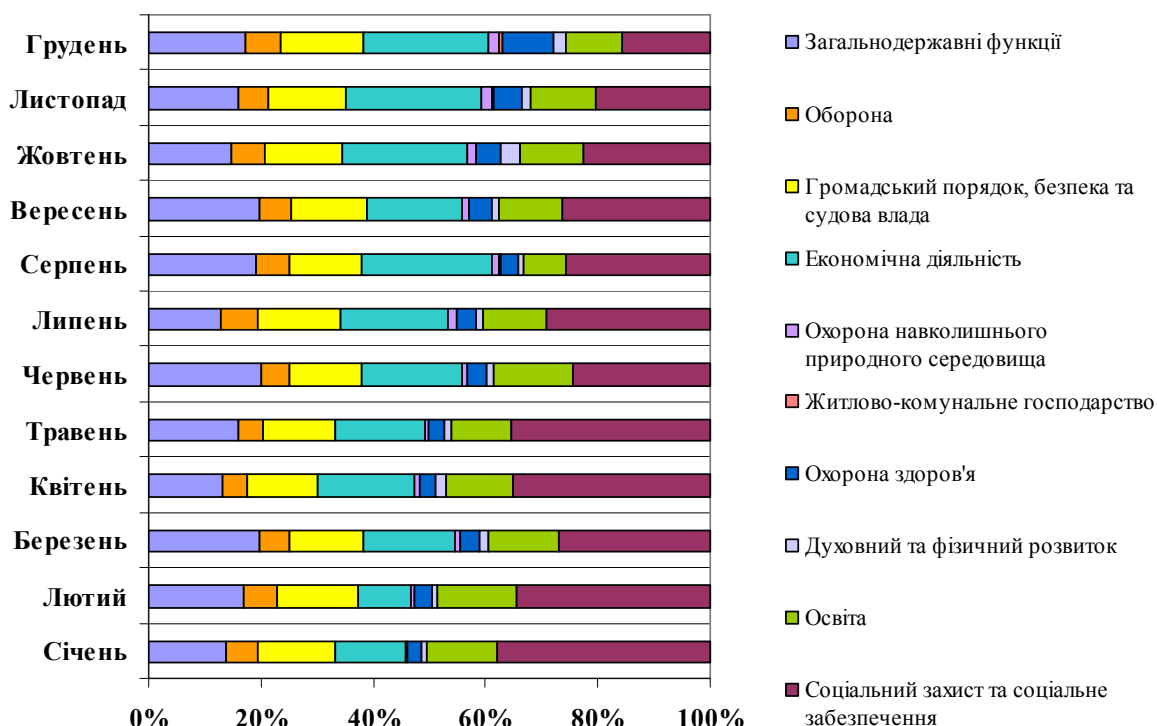
Діаграма 13

Структура видатків державного бюджету у розрізі функціональної класифікації за 2010 рік

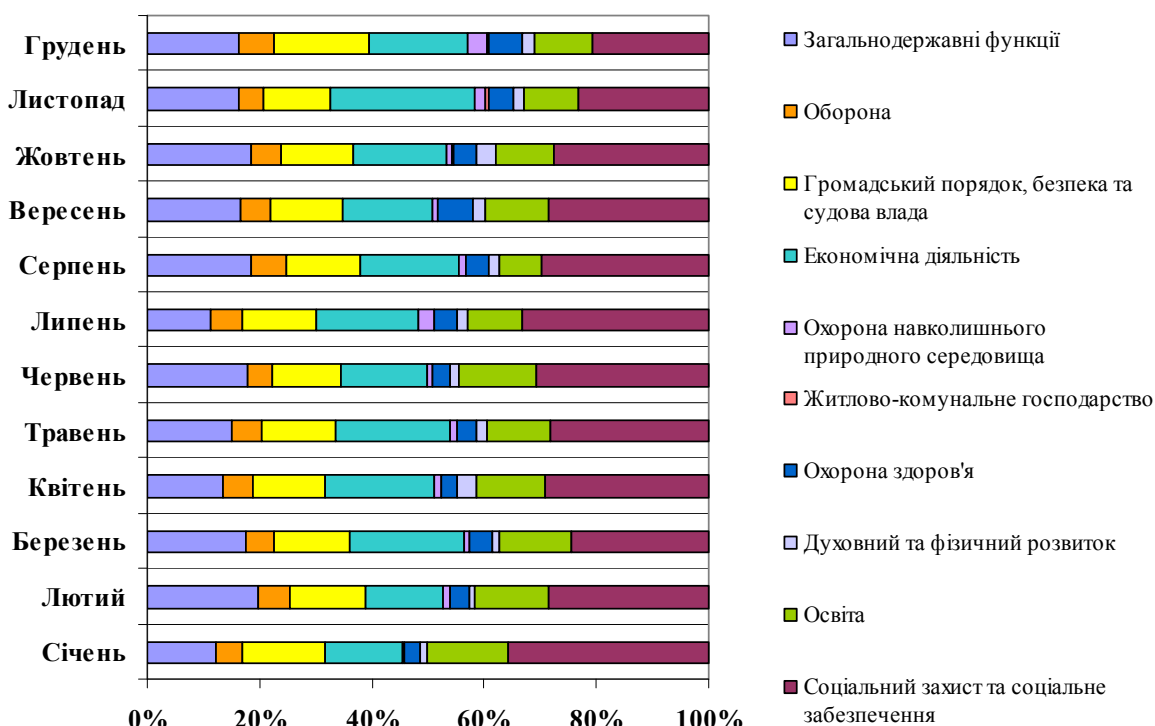
Діаграма 14

Структура видатків державного бюджету у розрізі функціональної класифікації за 2011 рік

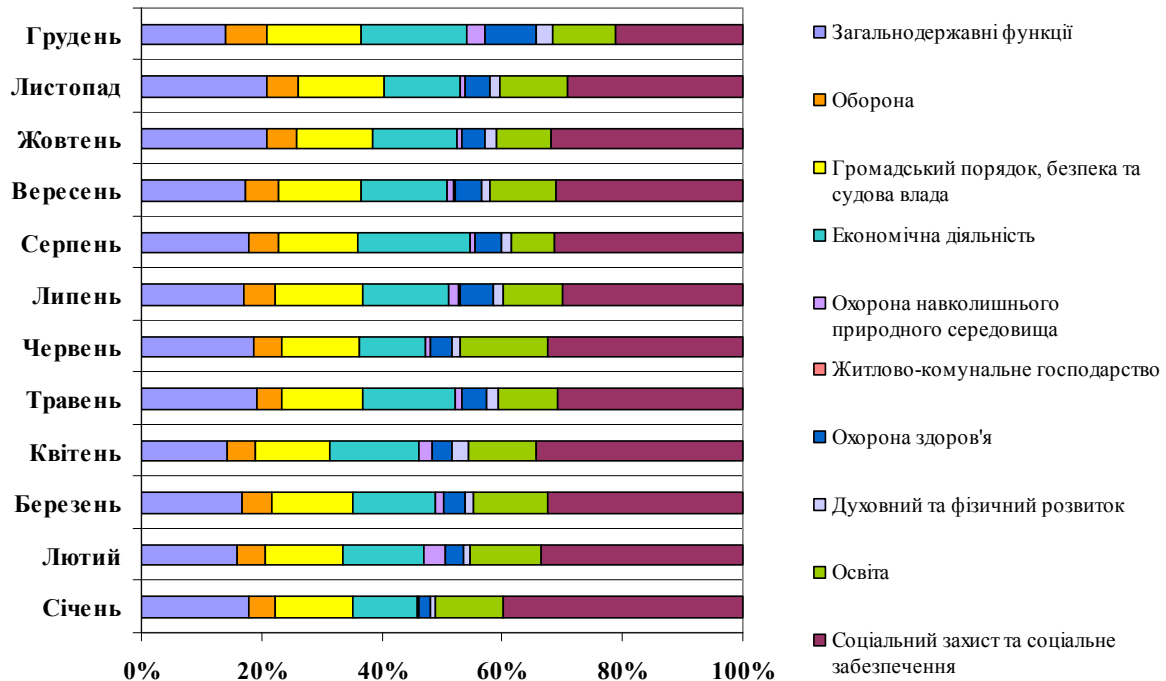
Діаграма 15

Структура видатків державного бюджету у розрізі функціональної класифікації за 2012 рік

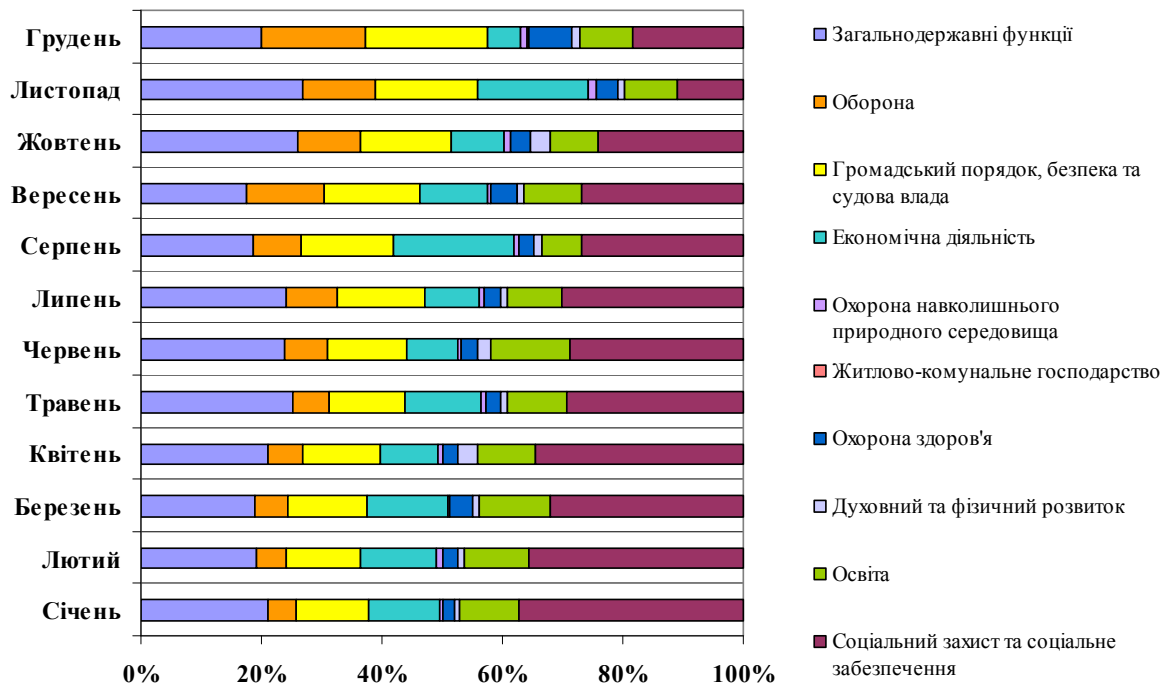
Діаграма 16

Структура видатків державного бюджету у розрізі функціональної класифікації за 2013 рік

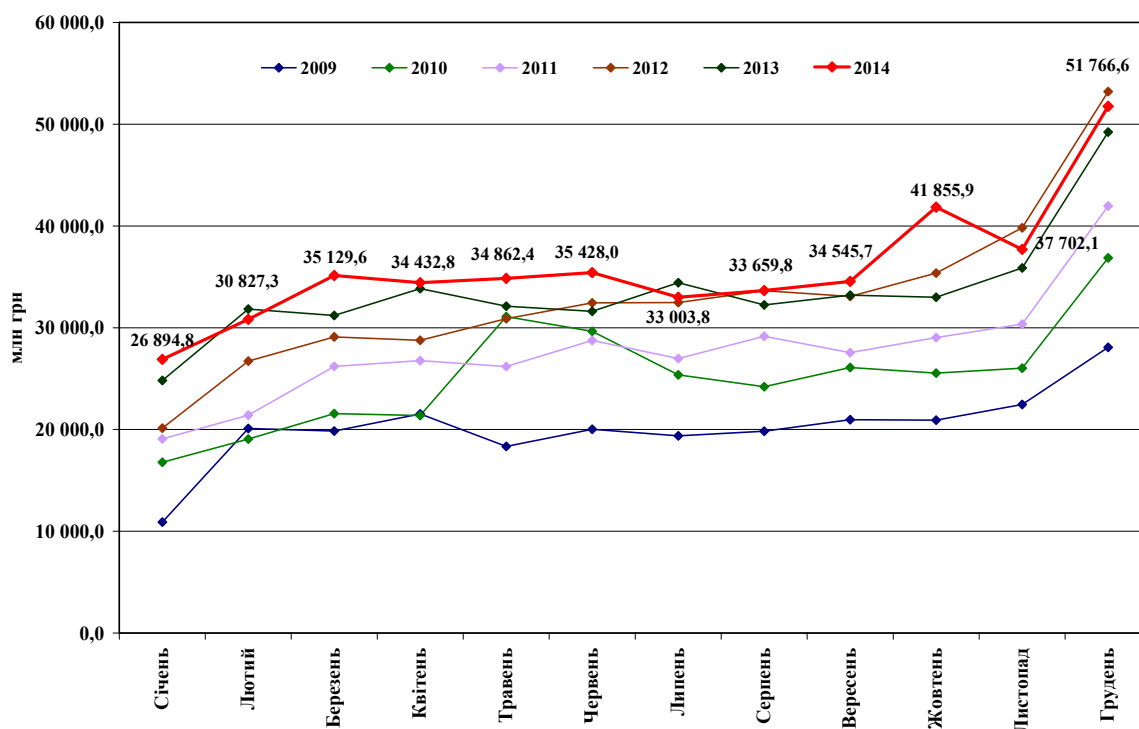
Діаграма 17

Структура видатків державного бюджету у розрізі функціональної класифікації за 2014 рік

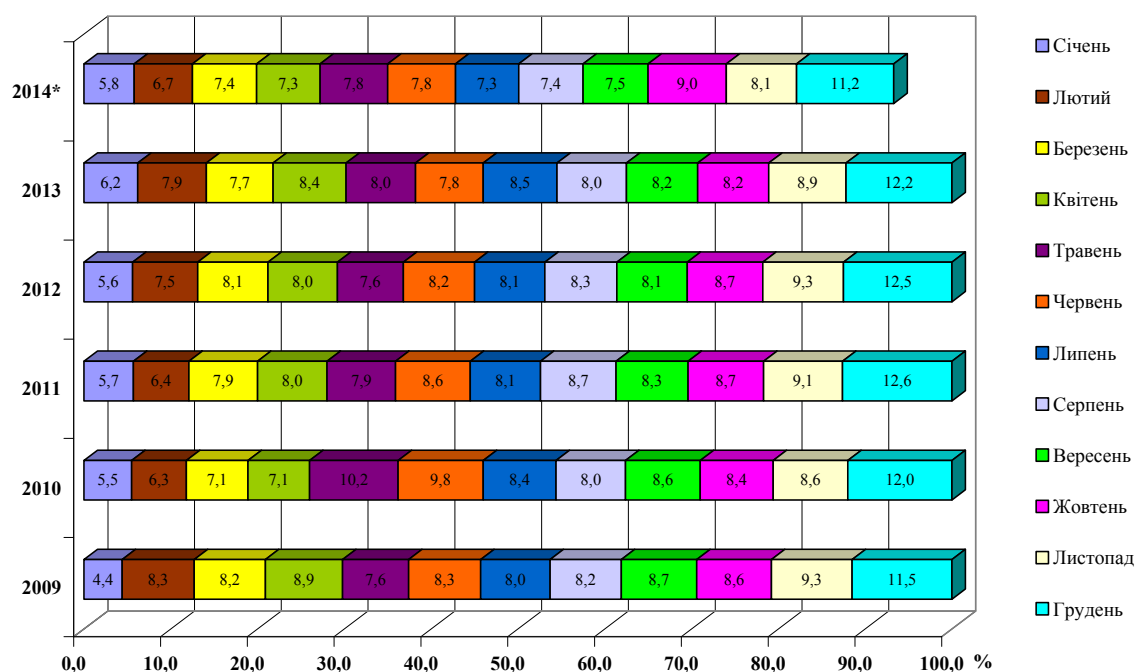
Графік 16

Динаміка щомісячних видатків державного бюджету за 2009–2014 роки (з урахуванням міжбюджетних трансфертів)

Діаграма 18

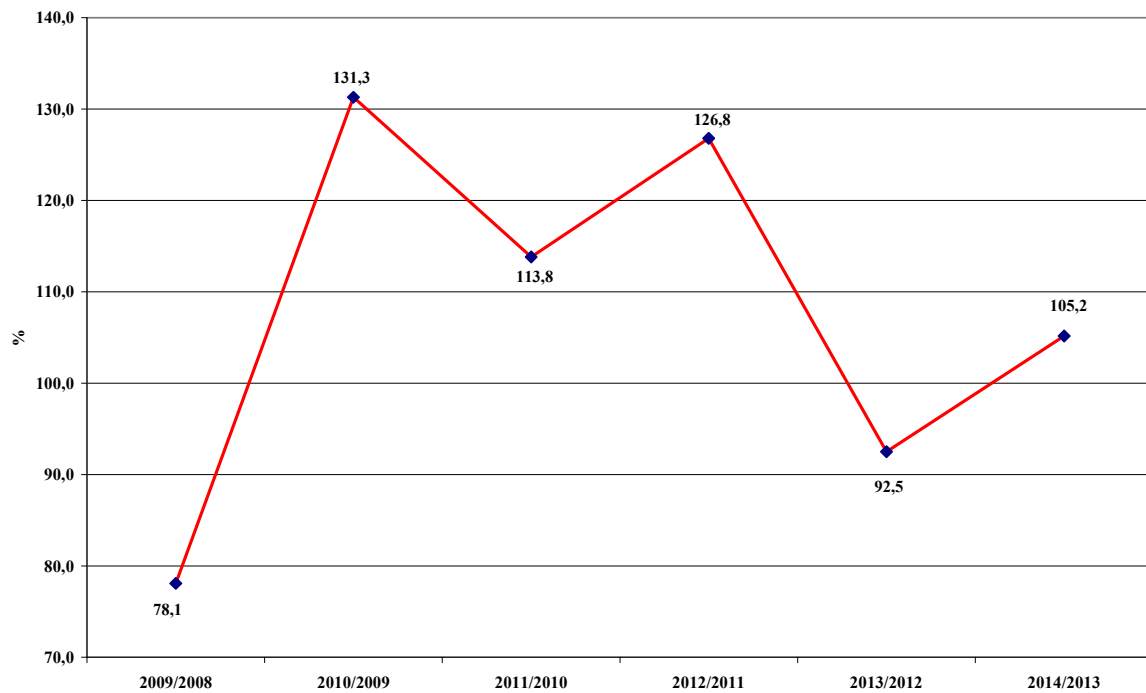
Динаміка часток щомісячних видатків державного бюджету у річному обсязі за 2009–2014 роки

* Частка видатків визначена щодо показника, передбаченого на рік

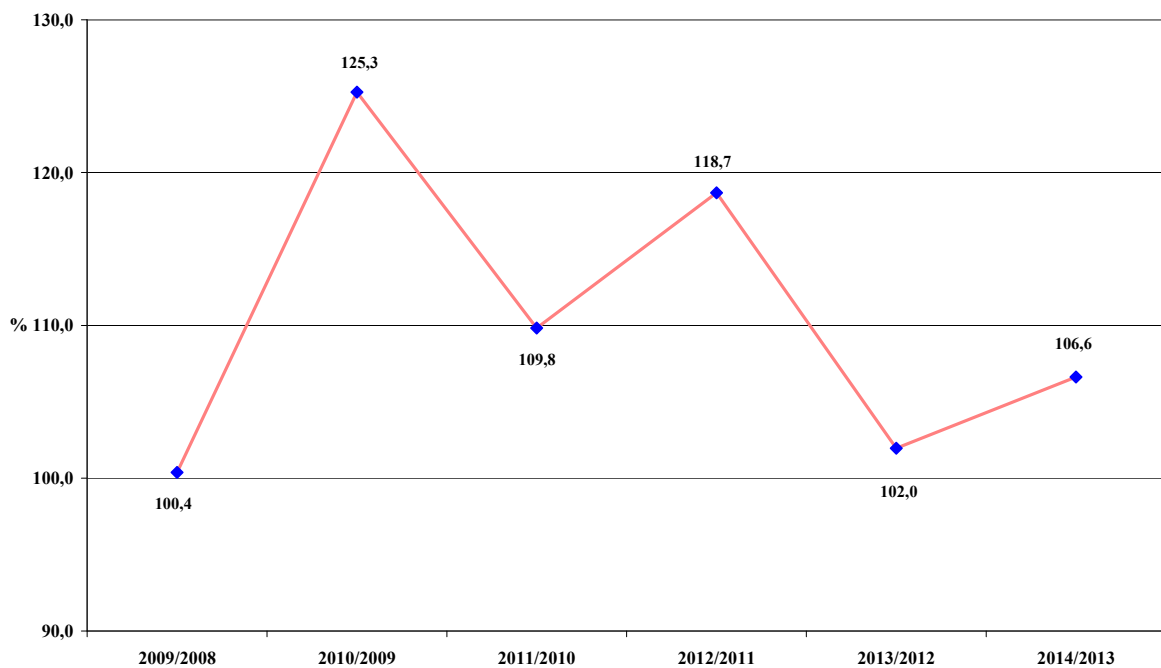
Графік 17

Динаміка темпу зростання видатків державного бюджету за грудень 2009–2014 років

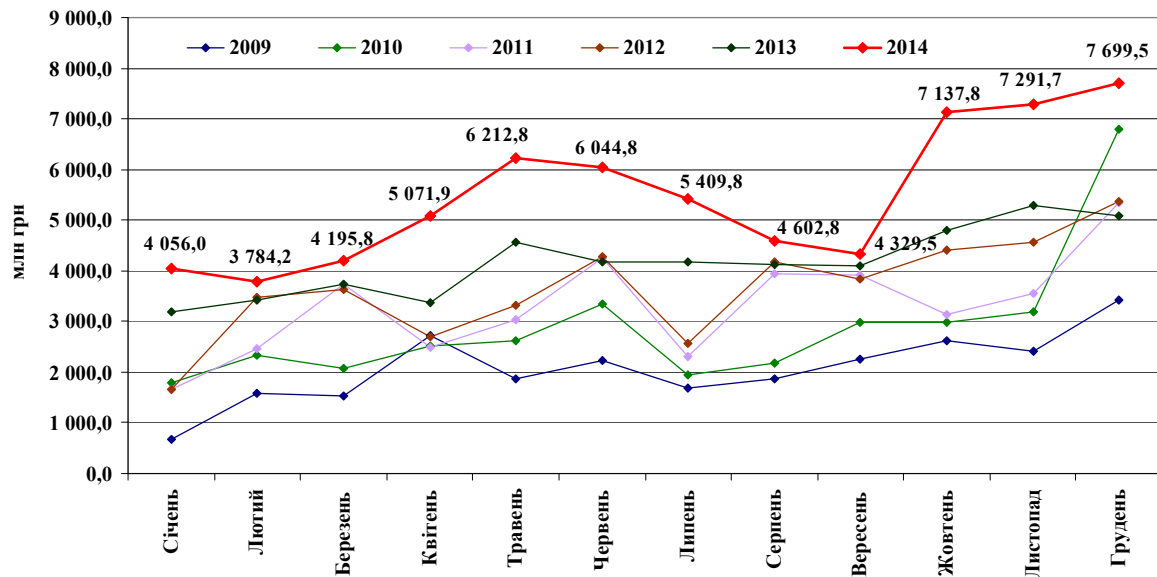
Графік 18

Динаміка темпу зростання видатків державного бюджету за січень – грудень 2009–2014 років

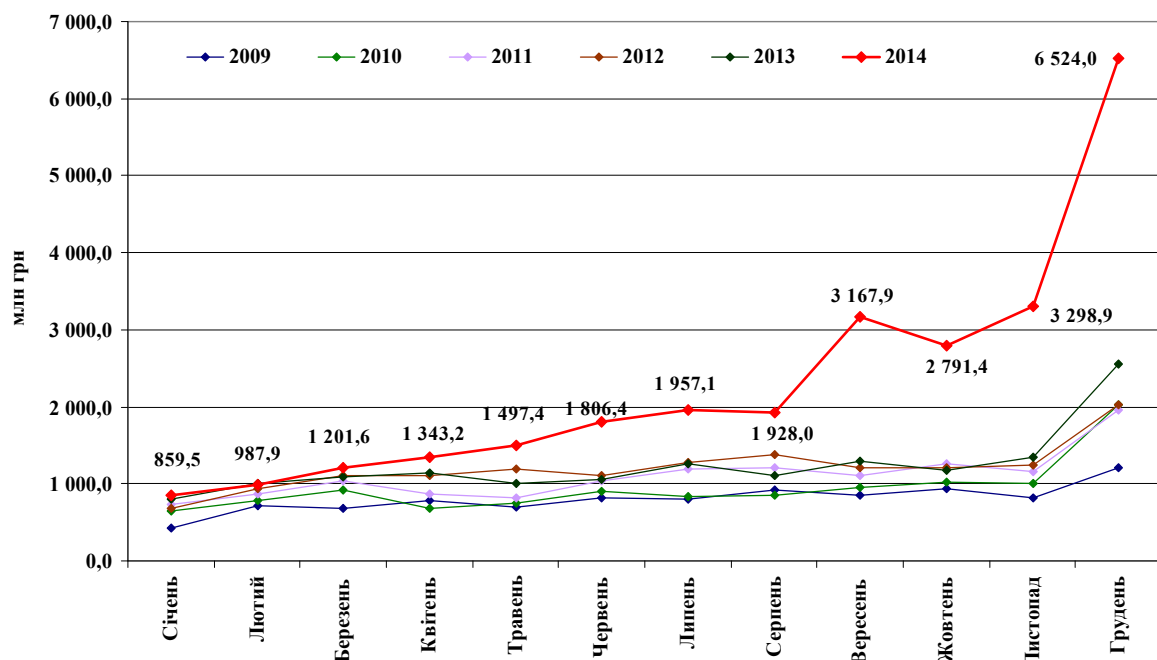
Графік 19

Динаміка щомісячних видатків державного бюджету на загальнодержавні функції за 2009–2014 роки

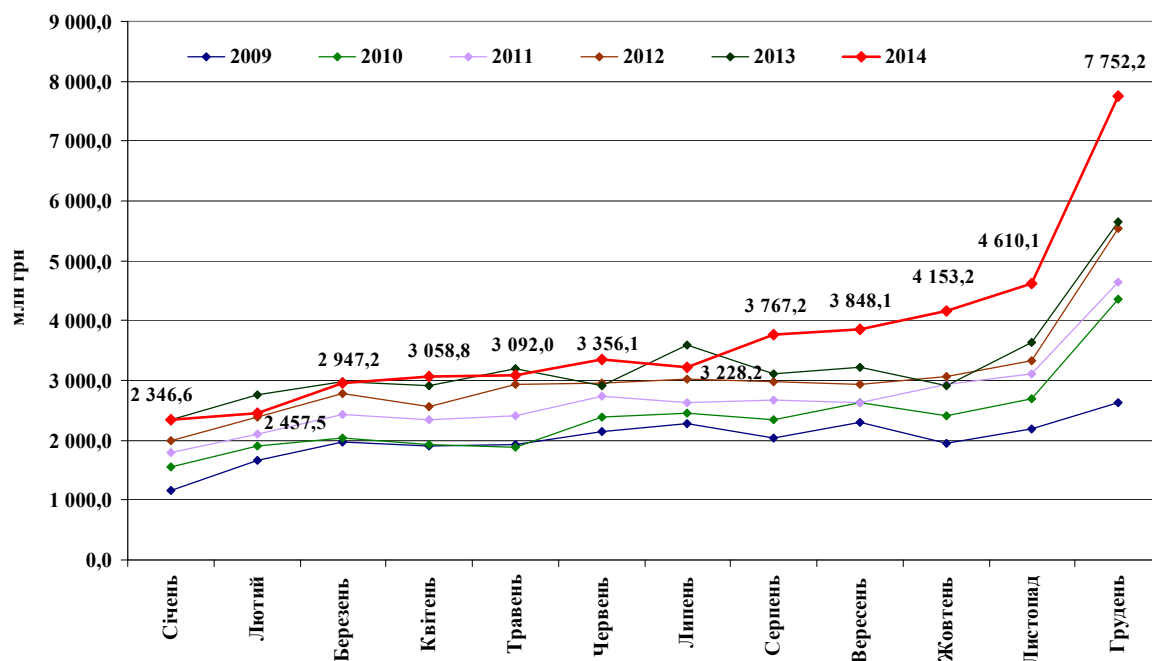
Графік 20

Динаміка щомісячних видатків державного бюджету на оборону за 2009–2014 роки

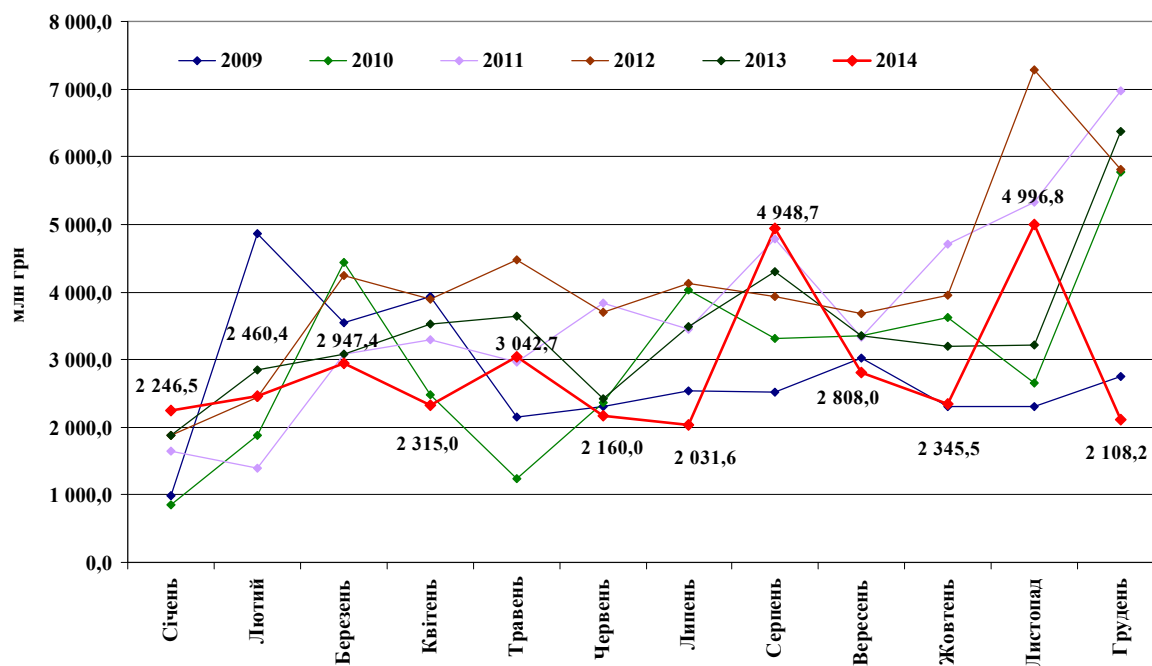
Графік 21

Динаміка щомісячних видатків державного бюджету на громадський порядок, безпеку та судову владу за 2009–2014 роки

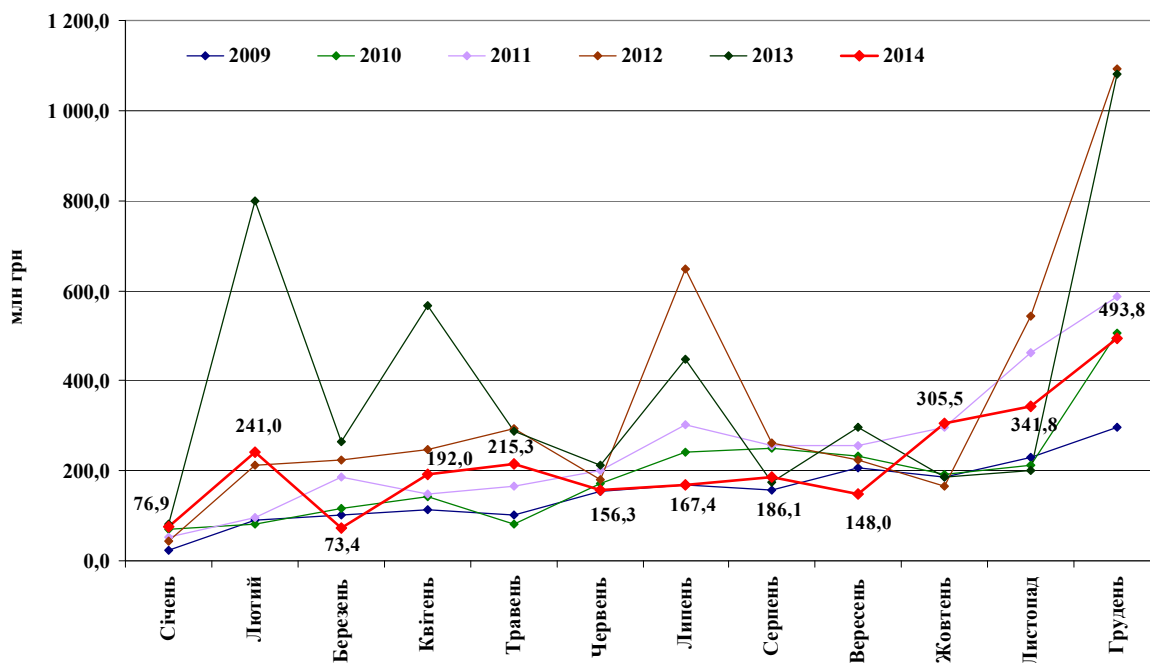
Графік 22

Динаміка щомісячних видатків державного бюджету на економічну діяльність за 2009–2014 роки

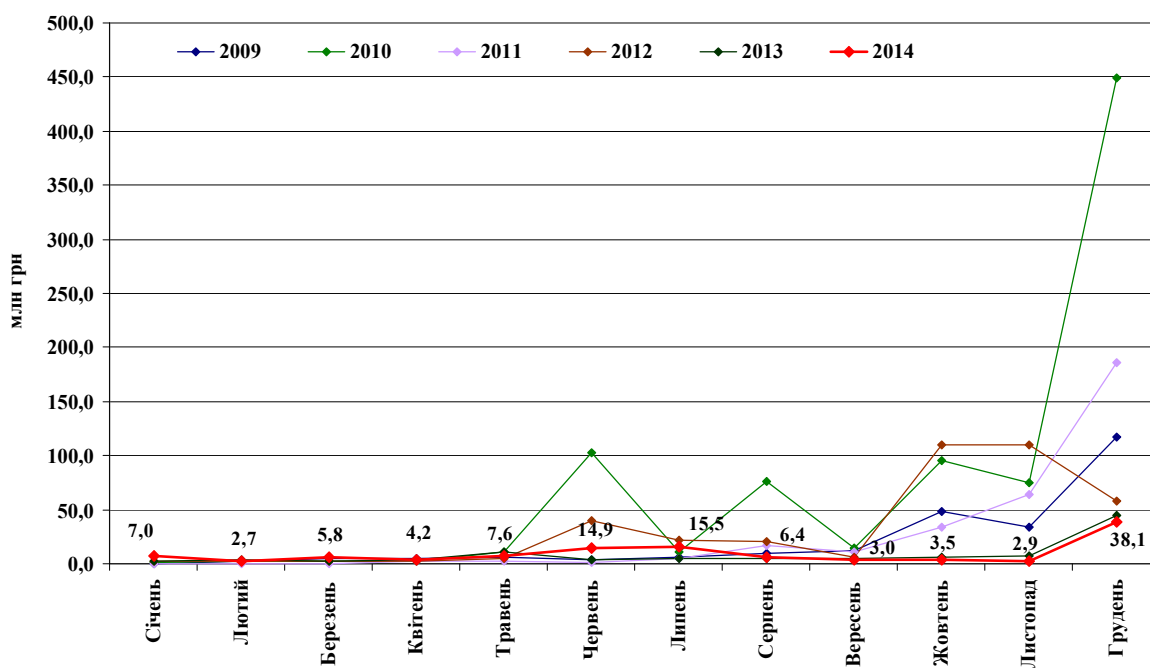
Графік 23

Динаміка щомісячних видатків державного бюджету на охорону навколишнього природного середовища за 2009–2014 роки

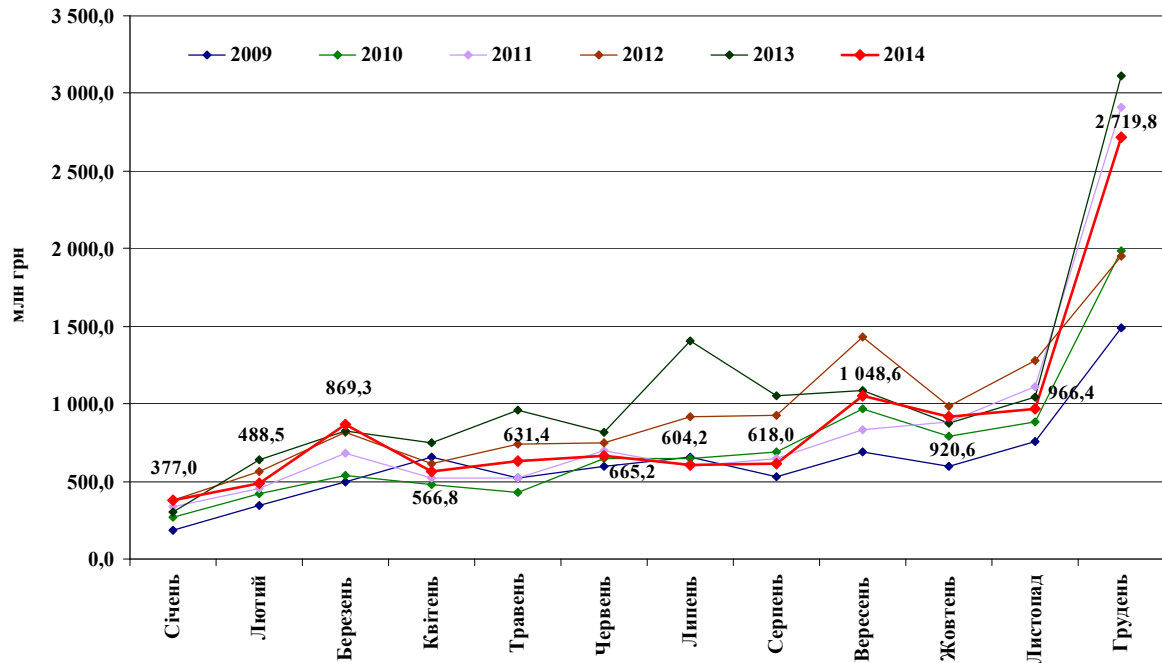
Графік 24

Динаміка щомісячних видатків державного бюджету на житлово-комунальне господарство за 2009–2014 роки

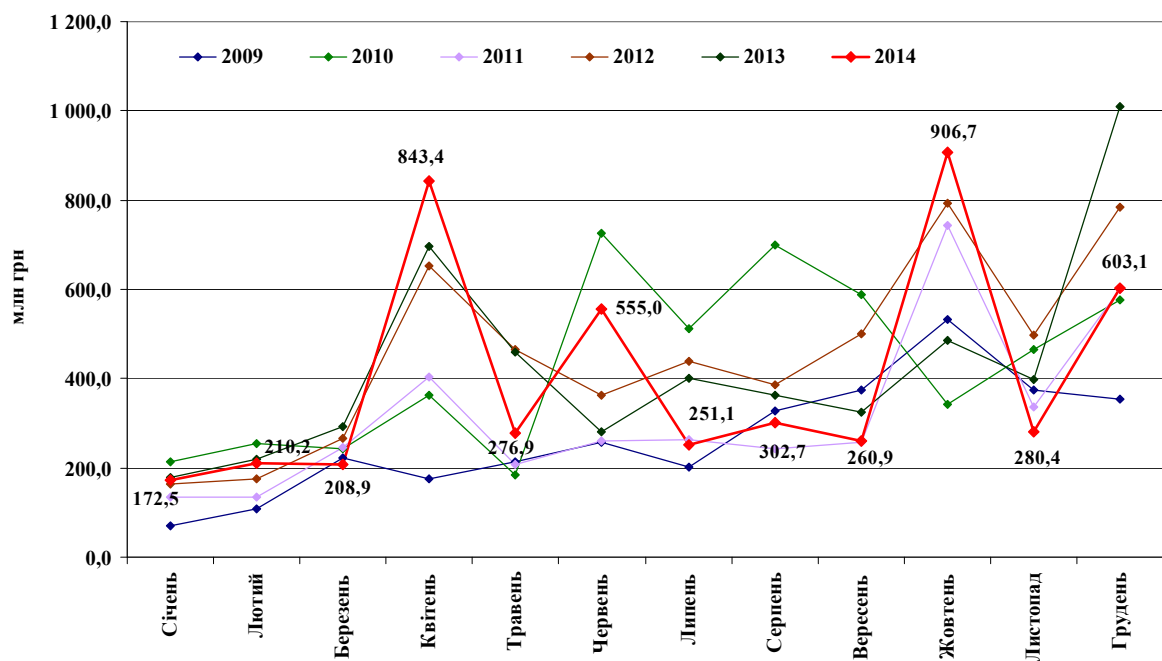
Графік 25

Динаміка щомісячних видатків державного бюджету на охорону здоров'я за 2009–2014 роки

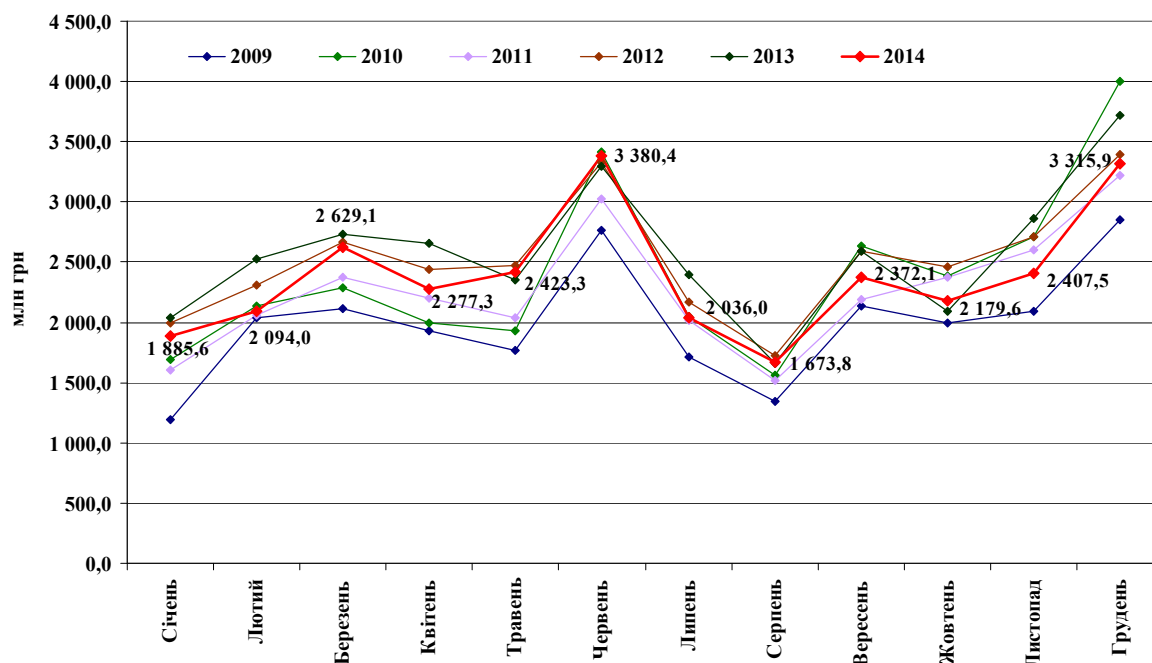
Графік 26

Динаміка щомісячних видатків державного бюджету на духовний та фізичний розвиток за 2009–2014 роки

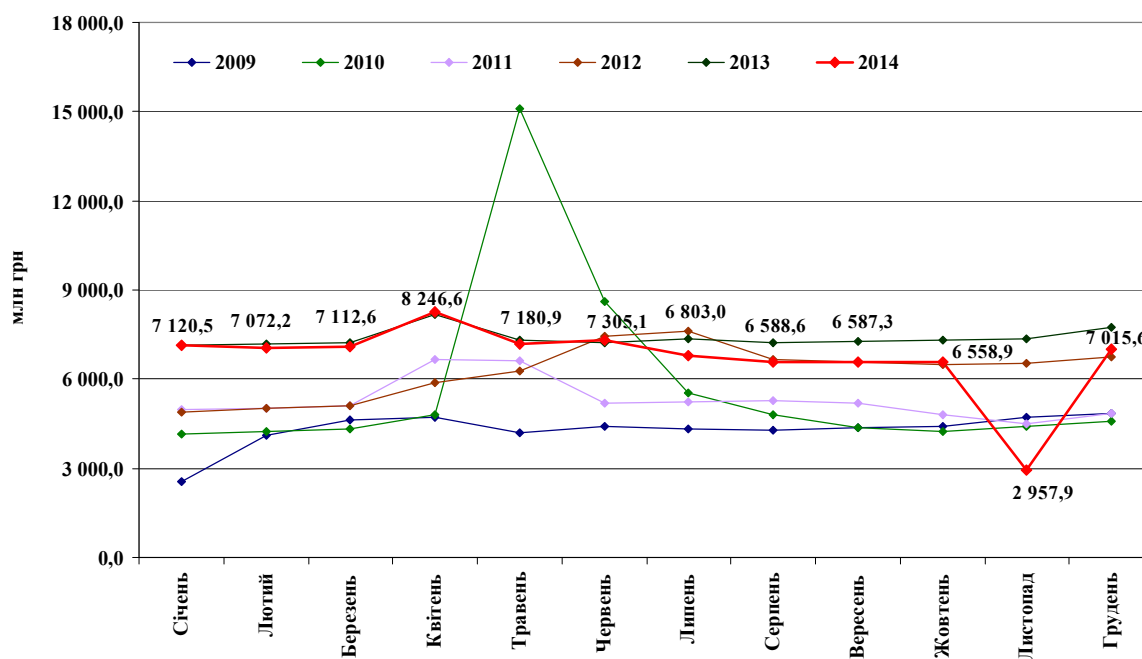
Графік 27

Динаміка щомісячних видатків державного бюджету на освіту за 2009–2014 роки

Графік 28

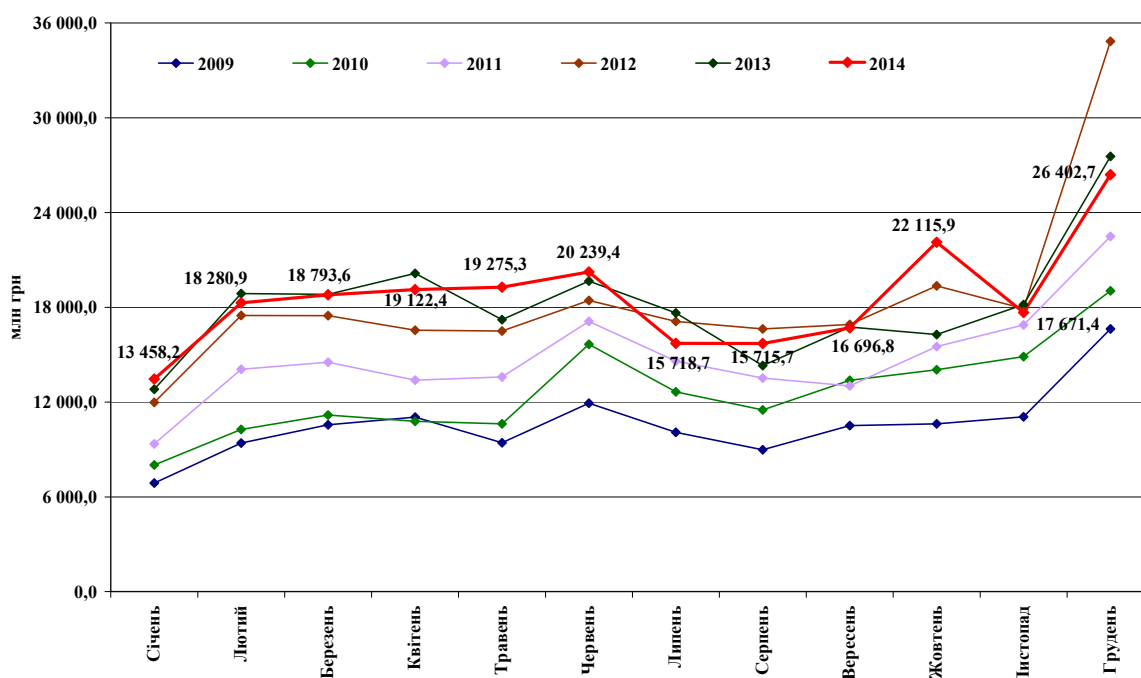
Динаміка щомісячних видатків державного бюджету на соціальний захист та соціальне забезпечення за 2009–2014 роки

Видатки місцевих бюджетів

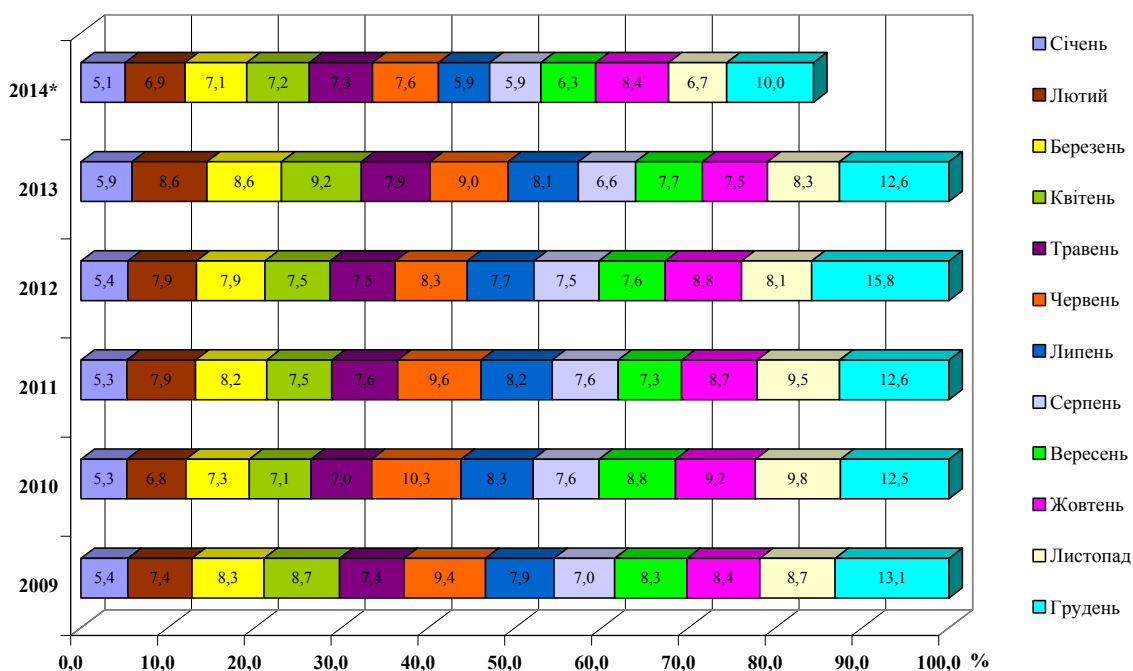
Графік 29

Динаміка щомісячних фактичних видатків місцевих бюджетів (без урахування міжбюджетних трансфертів) за 2009–2014 роки

Діаграма 19

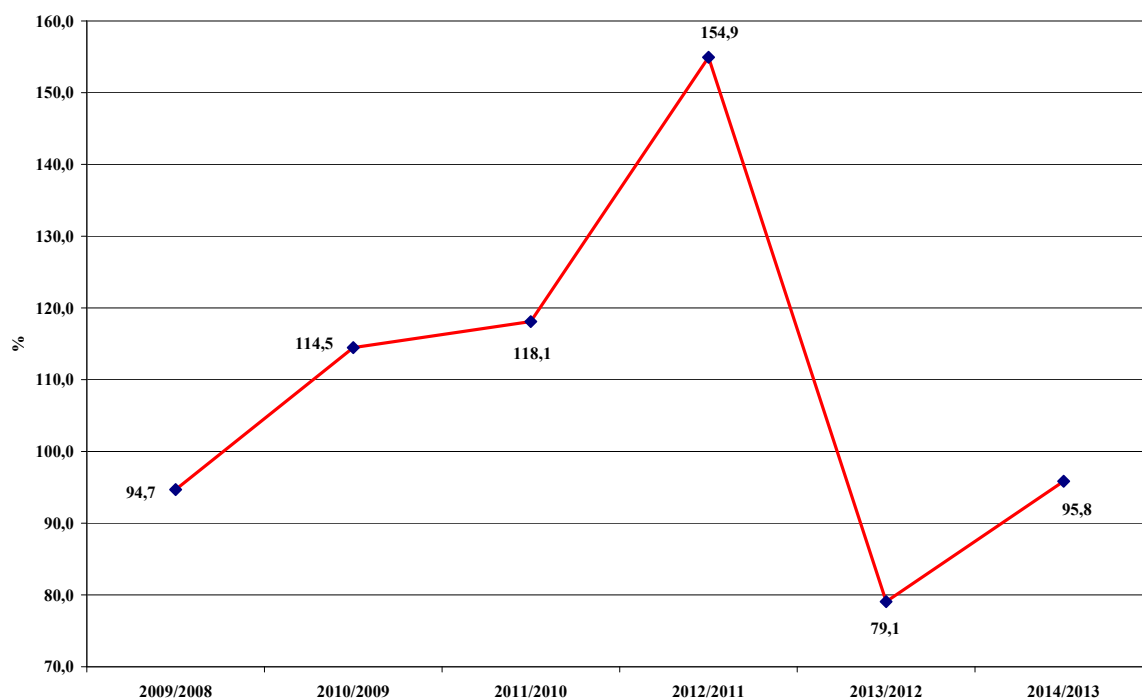
Динаміка часток щомісячних видатків місцевих бюджетів у річному обсязі за 2009–2014 роки

* Частка видатків визначена щодо показника, передбаченого на рік

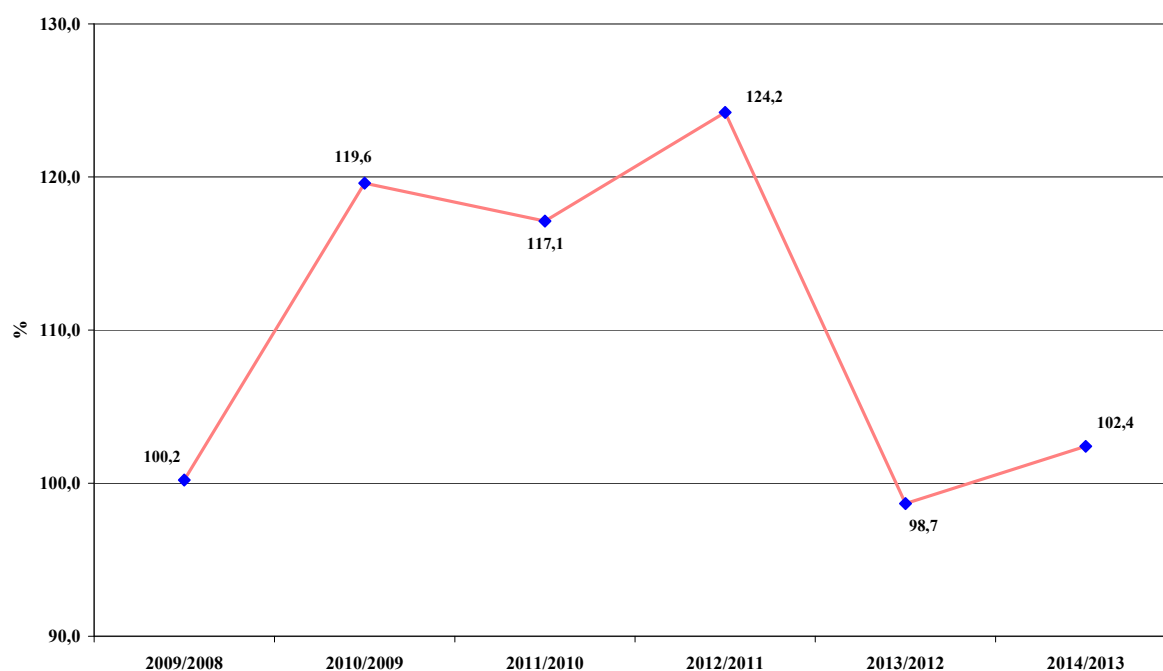
Графік 30

Динаміка темпу зростання видатків місцевих бюджетів за грудень 2009–2014 років

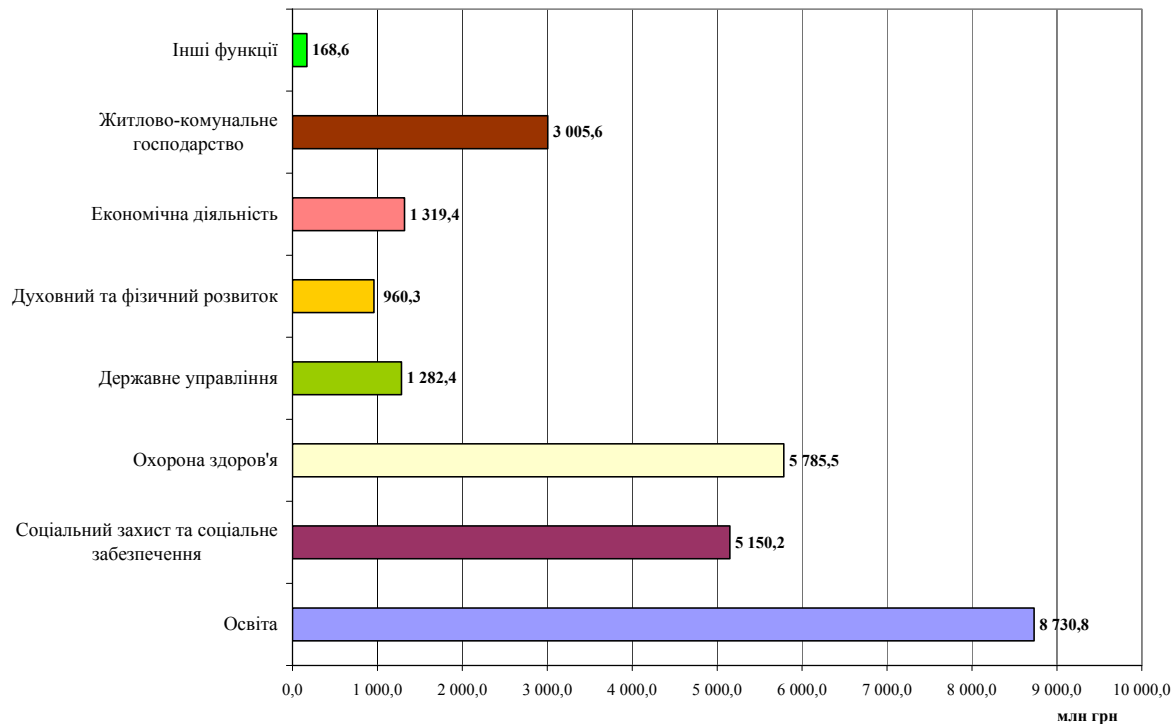
Графік 31

Динаміка темпу зростання видатків місцевих бюджетів за січень – грудень 2009–2014 років

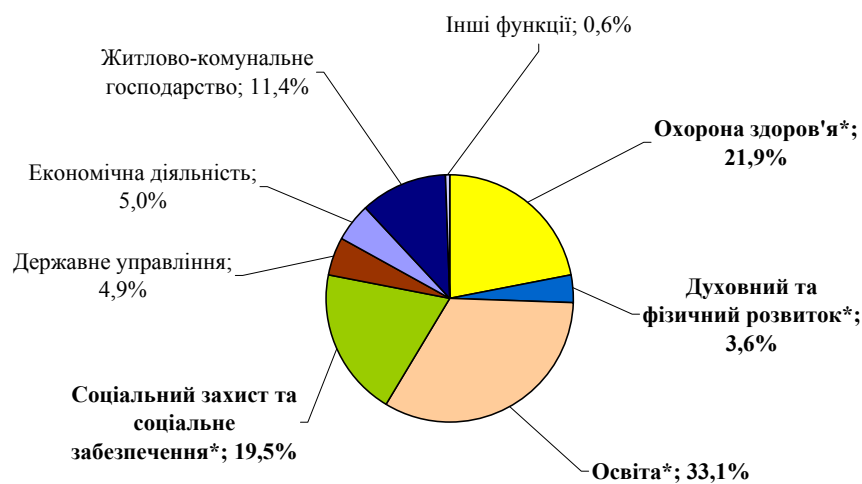
Діаграма 20

Видатки місцевих бюджетів у розрізі функціональної класифікації за грудень 2014 року

Діаграма 21

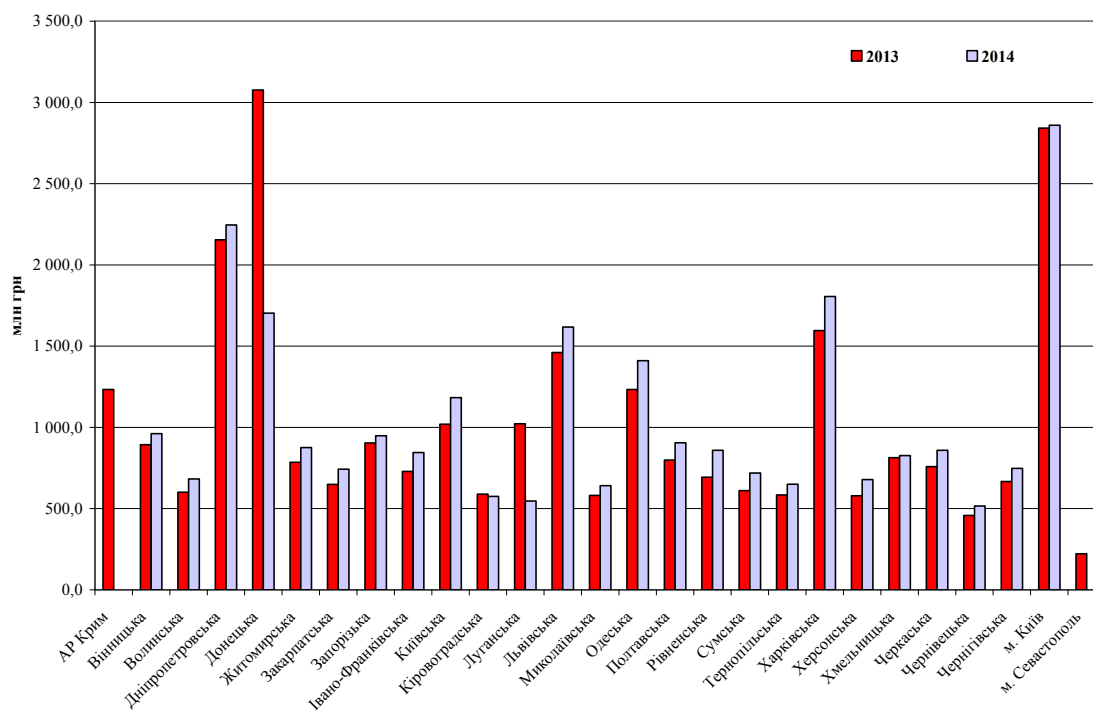
Структура видатків місцевих бюджетів за функціональною класифікацією за грудень 2014 року

* Видатки на соціально-культурну сферу - 78,1%

Діаграма 22

Регіональний розподіл фактичних видатків місцевих бюджетів за грудень 2013–2014 років

Графік 32

Темпи зростання видатків місцевих бюджетів у розрізі регіонів за грудень 2014 року (щодо відповідного показника попереднього року)

